

1. MODUL

EGÉSZSÉGÜGY

Az egészségügy területén dolgozók az emberek megfelelő fizikai állapotát biztosítják, a megelőzéstől a gyógyításon át a rehabilitációig. Kielégítik a beteg, sérült, mozgáskorlátozott vagy mozgásképtelen emberek fizikai szükségleteit (pl. etetés, mosdatás, öltöztetés), valamint az orvos utasításának megfelelően megvizsgálják (pl. vérnyomásmérés, vérvétel), továbbá gyógyszerrel vagy megfelelő kezeléssel ellátják a betegeket. Adminisztrációs feladatokat is végeznek (pl. kórlap, ápolási napló vezetése stb.)

Alap-szakképesítések a szakmacsoportban

- Ápoló
- Ápolási asszisztens
- Csecsemő- és gyermekápoló
- Diagnosztikai technológus
- Egészségügyi asszisztens
- Egészségügyi gyakorlatvezető
- Egészségügyi kártevőirtó-fertőtlenítő
- Egészségügyi menedzser
- Fogtechnikus és fülilleszték-készítő
- Gyógyászatisegédeszköz-forgalmazó
- Kórszövettani, szövettani szakasszisztens
- Masszőr
- Mentőápoló
- Műtési asszisztens
- Orvosi laboratóriumi technikai asszisztens
- Radiográfus
- Rehabilitációs tevékenység terapeuta

A szakmacsoporthoz tartozó alap-szakképesítésekről, valamint az azokhoz kapcsolódó részszerkezetekről, elágazásokról és ráépülésekről tájékozódhat e modul 1. részmoduljának 1. mellékletéből. Ezt a mellékletet elsősorban pedagógusoknak szántuk, de ha a pedagógus úgy látja, hogy a diákok is tudják hasznosítani, úgy számukra is odaadható.

Az egyes szakképesítések részletes leírását, jellemzését több internetes oldalon is megtekintheti.

A www.szakkepites.hu oldalon – a képernyő bal oldalán – az OKJ-szakképesítéseket négy szempont szerint keresheti:

- ABC szerint
- Szakmacsoport szerint
- Tanulmányi terület szerint
- Szint szerint

Kiválasztva bármely szakképesítést, a legrészletesebb információkat a szakmai és vizsgakövetelmény rendletek tartalmazzák, amelyek az oldalról letölthetők.

A www.milegyek.hu oldalon – szintén a képernyő bal oldalán – a szakmakereső fülre kattintva kínál az oldal egyszerű és komplex keresést. Érdekes ez utóbbit választani, ahol nemcsak a szakmacsoportok, de a végzettség és a képességek, tulajdonságok beállításával is képes szűrni a rendszer. Ezen az oldalon – kiválasztva egy konkrét szakképesítést – diákok számára is könnyen érthető, könnyen átlátható és feldolgozható formában mutatják be a szakképesítéseket.

A www.epalya.hu oldalon a „Tanulás” fülön belül a „Képzettségek”-re kattintva informálódhatunk a szakképesítésekről. A konkrét szakképesítések információs felületére belépve itt is megtalálhatók a szakmai és vizsgakövetelmények, amelyek a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet honlapjára navigálják az érdeklődőket.

Munkahelyi megfigyelés

A **munkahelyi megfigyelés** (job-shadowing) lehetőséget teremt arra, hogy a fiatalok/tanulók valós munkakörnyezetben szerezhessenek benyomásokat egy-egy pályaterületről, foglalkozásról úgy, hogy az adott szakembert „árnyékként követve” megismerik a legfontosabb tevékenységeket, eszközöket, munkamódokat, munkakörnyezetet, a munkavégzéshez kapcsolódó alapvető szabályokat és további jellemzőket. A munkahelyi megfigyelés (job-shadowing) során a fiatalok/tanulók nem

kapcsolódnak be a munkavégzésbe, hanem előre megbeszélte, felosztott megfigyelési szempontok alapján „elemzi a munkakört”, illetve előre megadott kérdések mentén szereznek információt az adott munkahelyen a kijelölt személy (személyek) tevékenységéről, a használt eszközökről, a munkahelyi kapcsolatokról stb.

A munkahelyi megfigyelések során, ha a diákok nem vihetők ki a munkahelyre egy csoportban, akkor a következő megoldások valamelyikét javasoljuk (feltételezve, hogy az osztályt két részre, „A” és „B” csoportra osztjuk).

A modul 4 hete alatt (ha 6 szakmacsoportot választunk ki):

	„A” csoport által végzett tananyag	„B” csoport által végzett tananyag
1. hét	1. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 1. részmodul 3. foglalkozás	1. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 3. részmodul 3–5. foglalkozás
2. hét	2. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 2. részmodul 3. foglalkozás	2. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 4. részmodul 3–6. foglalkozás
3. hét	3. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 3. részmodul 3–5. foglalkozás	3. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 1. részmodul 3. foglalkozás
4. hét	4. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 4. részmodul 3–6. foglalkozás	4. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 2. részmodul 3. foglalkozás

Amennyiben 8 vagy 10 szakmacsoport kiválasztása történt, akkor olyan munkahelyi megfigyelési gyakorlatok szervezése ajánlott, ahová egyszerre kivihető az osztály.

Mellékletek

Minden részmodulnál az 1-től kezdődik a sorszámozásuk. Az itt látható táblázat a mellékletek címéről és sorszámról ad tájékoztatást, valamint a fajtájáról (feladatlap, információs lap, megoldó kulcs vagy éppen a digitális melléklet CD-n). A mellékletek mindegyikén található jelzés arra vonatkozóan, hogy kinek szól. Amennyiben a pedagógus (tanár) számára készült, akkor „T” jelzésű, illetve a diákoknak szólók „D” jelzésűek. Utóbbiak esetében minden diák egyet-egyet kap az adott mellékletből.

A „Cs^x” jelű lap (ahol x egy szám) jellemzően a diákok csoportjának adandó mellékletet jelent, a Cs után álló szám jelzi, hogy maximum hány csoport alakítása javasolt az adott feladat elvégzése során. Ritkább esetben a Cs jelzés egy differenciált feladatadást lehetővé tevő feladatlapsort jelent, ahol a Cs után álló szám csupán azt jelzi, hogy hány példány szükséges ahhoz, hogy egy 16 fős csoport számára elég legyen. A feladatleírás minden esetben egyértelművé teszi a mellékletek felhasználását.

ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZAT A MODULBA TARTOZÓ RÉSZMODULOKRÓL, ILLETVE AZ AZOKHOZ KAPCSOLÓDÓ MELLÉKLETEKRŐL

	Részmodul címe	Részmodul óraszáma	A részmodulhoz tartozó segédletek
1. részmodul	Segíts, ha tudsz!	7	1. melléklet: Szakképesítések az egészségügy szakmacsoportban
			2. melléklet: Egészségügy szakmacsoport – érdeklődési kérdőív
			3. melléklet: Az egészségügy szakmacsoport érdeklődési kérdőívének értékelése
			4. melléklet: Keress rá! – feladatlap
			5. melléklet: Asztalterítő
			6. melléklet: Activity – kártyák
			7. melléklet: Szakmák és jellemzőik – feladatlap
2. részmodul	Fő az egészség!	7	1. melléklet: Érzelmek a kalapban – példakártyák
			2. melléklet: Vészhelyzet 1. film – feladatlap
			3. melléklet: Vészhelyzet 1. c. film részlete MU1B – Pályaképkereső DVD-n
			4. melléklet: Klinika 3. film – feladatlap
			5. melléklet: Klinika 3. c. film részlete MU1A – Pályaképkereső DVD-n
3. részmodul	Mi fáj? Gyere, mesélj!	7	1. melléklet: Önértékelés – feladatlap
			2. melléklet: TABU – példakártyák
			3. melléklet: Szakrendelőbe megyünk – feladatlap
			4. melléklet: Kötozzük be egymás sebé! – feladatlap
			5. melléklet: Kötozzük be egymás sebé! – megoldókulcs
			6. melléklet: Értéklel – értékelőlap
4. részmodul	Mielőbbi jobbult!	7	1. melléklet: Memóriajáték – kártyák
			2. melléklet: Kártyaválasz – példakártyák
			3. melléklet: Kártyaválasz-értékelés – feladatlap
			4. melléklet: Mit tegyünk, ha... – feladatlap
			5. melléklet: Várom kedves leendő pácienseimet! – feladatlap
			6. melléklet: Ki a felelősség? – kártyák
			7. melléklet: Napértékelő – értékelőlap

1. RÉSZMODUL

SEGÍTS, HA TUDSZ!

Az egészségügy szakmacsoportához tartozó szakmákkal történő ismerkedés keretében a szakmacsoportba tartozó szakmák és a hozzájuk kapcsolható jellemzők összegyűjtése. A szakmák iránti érdeklődés felmérése kérdőív segítségével és az egyéni érdeklődés alapján egy-egy szakma követelményeinek részletesebb megismerése. A feladatok révén az ebbe a szakmacsoportba tartozó szakmákról és követelményeikről kialakuló általános kép alapján attitűdök felismerése, megfogalmazása egyéni és csoportos helyzetben.

KIEMELTEN FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK

- Önismeret
- Alapvető attitűdök megfogalmazása
- Önálló ismeretkeresés és -szerzés
- Problémamegoldás

IDŐIGÉNY

- 7 óra

MELY CÉLOK ELÉRÉSÉHEZ JÁRUL HOZZÁ?

A tanulók a szakmacsoporthoz tartozó szakmák megismerése révén megalapozottabb döntéseket hozhatnak az életpálya-építés során.

Az önálló információkeresés és ismeretszerzés révén hozzájárul a munka világához kapcsolódó kompetenciákon belül a hatékony, algoritmusok szerint történő problémamegoldás kialakulásához.

Az önismeret kialakulásának és az attitűdök tudatosításának támogatása révén hozzájárul a munka világának kompetenciái közül az életpályához kapcsolódó célok megfogalmazásához.

SZAKTUDOMÁNYI ÉS PEDAGÓGIAI HÁTTÉR

Amikor a szakmacsoportról beszélgetnek, fontos, hogy a következő kérdések előtérbe kerüljenek:

- Mihez értek?
- Milyen kompetenciákkal rendelkezem?

A **kompetencia fogalma** alatt a pedagógiai lexikon a szó latin eredetére utalva alkalmasságot, ügyességet ért, arra helyezve a hangsúlyt, hogy ez értelmi jellegű tulajdonság, de fontos szerepet játszanak benne motivációs elemek, képességek, egyéb emocionális tényezők, például a hozzáállás bizonyos dolgokhoz.

- Mit tudok viszonylag hamar megtanulni?

További információt tudhat meg:

http://www.apolok.hu/news.phtml?news_id=38&news_type=THEORY

Az **egészségkultúra** az egészség megőrzésére, helyreállítására és fejlesztésére irányuló közösségi cél- és eszközrendszer, a hozzá kapcsolódó egyéni és közösségi magatartással együtt.

Az **egészség** az egészségkultúra értékkategóriája és természetesen a mindenkor szűkebb és tágabb kulturális környezet függvénye. Ennek megfelelően a WHO (az ENSZ Egészségügyi Világszervezete) definíciója szerint: „Az egészség a teljes testi, érzelmi-értelmi és szociális jóllét állapota (az angol well-being fordítása), és nem csupán a betegség vagy az elesettség hiánya.” Az egészségmegőrzés és egészségvédelem korunk egyik legfontosabb feladata. Az egészséges életmód kialakításának célja a lakosság egészségi állapotának hosszú távú javítása. Mivel az életmód jelentős részben szokásokon alapul, és ezek megváltoztatása éveket, gyakran évtizedeket vesz igénybe, semmilyen program nem képes egyik napról a másikra látványos eredményeket felmutatni. Amennyiben sikerül bizonyos kedvező viselkedési elemeket beépíteni az emberek nagyobb részének életvitelébe, ennek egészségre gyakorolt hatása csak egy-két évtized múltán fog megjelenni az egészségi állapot általános javulásában. A cikk további részét elolvashatja a <http://vic.mkm.sulinet.hu/matek/adatok/egeszseg/1.htm> című weboldalon.

Az egészség és ezzel összefüggésben lévő fogalmakról többet megtudhat a következő oldalon található pdf-ben: http://www.tarki.hu/hu/services/hrc/files/20070601/i_3.pdf

Munkahelyi megfigyelés

A **munkahelyi megfigyelések** (job-shadowing) tervezése során fontos, hogy lehetőleg különböző jellegű munkahelyeket látogathassanak meg.

Megjegyzés: Ha nem oldható meg, hogy az egész osztály egyszerre menjen munkahelyi megfigyelésre, akkor az iskolában maradókkal a 3. részmodulnál ismertett 3–7. foglalkozás végezhető el! Lásd részletesebben a modulleírást és a témaleírást!

AJÁNLOTT FELDOLGOZÁSI MÓD

1. FOGLALKOZÁS

Egészségben

Ismerkedés a szakmacsoporttal, saját viszonyulás tudatosítása

Időigény

45 perc

Eszközök

- Kartonpapírcsíkok
- Írólap
- Írószer
- Csomagolópapír
- Ragasztó

20 perc ÖTLETBÖRZE

A szakmacsoportokhoz tartozó szakmák összegyűjtése

Cél

Alapvető tájékozódás a szakmacsoportban.

Forrás

1. *melléklet*: Szakképesítések az egészségügy szakmacsoportban

A feladat menete

1. Egyéni munkával mindenki írja fel, hogy szerinte milyen szakmák tartoznak a szakmacsoporthoz!
2. Az eredmények egybevetését követően tanári segítséggel nevezzék meg az összes szóba jöhető szakmát, ezeket írják fel kartonlapokra, majd csomagolópapírra rögzítve, jól látható helyre rakják ki, hogy a következő napokban is használni tudják! (A szakmák az 1. *mellékletben* található táblázatban szerepelnek, az SNI-s tanulók számára megfelelőek pedig a modul leírásában.)

Megbeszélés/Értékelés

A legtöbb jó megoldást gyűjtő jutalomban részesülhet.

Változatok

Beszélgék meg, hogy mely szakmák képviselői milyen körülmények között, jellemzően milyen intézmény keretein belül végzik munkájukat!

25 perc ÉRDEKLŐDÉSI KÉRDŐÍV KITÖLTÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

A szakmacsoporttal kapcsolatos érdeklődés felmérése önkitöltős kérdőív segítségével

Cél

Önismeret növelése, saját szükségletek felismerése

Forrás

2. melléklet: Egészségügy szakmacsoport – érdeklődési kérdőív

3. melléklet: Az egészségügy szakmacsoport érdeklődési kérdőívének értékelése

A feladat menete

1. Minden diák kapjon egy példányt az érdeklődési kérdőívből!
2. Ha szükséges, beszéljék meg, értelmezzék a kérdéseket!
3. Folyamatosan, a kérdőív kitöltése után ossza ki a kiértékelő lapokat!
4. A kiértékelés során a kérdés sorszáma mellé másolják át az adott értéket, és a tanulók átlagolják a pontszámokat az útmutatás szerint!

Megbeszélés/Értékelés

A kitöltött kérdőív és értékelése (2. melléklet és 3. melléklet) kerüljön a portfólióba!

2. FOGLALKOZÁS**Érdekel az egészség-ügy**

Egyéni és csoportos véleményalkotás a szakmacsoportba tartozó szakmákról.

Időigény

45 perc

Eszközök

- Írószer
- Írólapok
- Kártyák

20 perc KERESS RÁ! (Az érdeklődés függvényében)

A diákok a szakmacsoportból az egyéni érdeklődésüknek megfelelően kiválasztott szakma jellemzőit keresik meg az interneten és írják ki az információkat.

Cél

Önálló információkeresés és -szerzés

Forrás

1. melléklet: Szakképesítések az egészségügy szakmacsoportban

<http://www.milegyek.hu/search.php?searchtype=simple>
(Az összes szakma jellemzője megkereshető.)

4. melléklet: Keress rá! – feladatlap

A feladat menete

1. Egyéni feladatként is adható, de páros munkában a tanulók válasszanak egy szakmát, amely számukra a legérdekesebb. A lehetséges szakmák körének behatárolásában segítséget nyújthat az 1. melléklet.
2. Keressék ki az internet segítségével a szakma jellemzőit!
3. Kérdezze meg a csoportot, melyik szakmák jellemzőire a legkíváncsibbak (a táblára írja fel a szakma neveket, és amelyik szakma/szakmák a legtöbb szavazatot kapja/kapják, azt mutassák be a tanulók)!

Megbeszélés, értékelés

Az 4. melléklet: Keress rá! – feladatlap kerüljön a portfólióba!

20 perc ASZTALTERÍTŐ

Egyéni és csoportos véleményalkotás a szakmacsoport-ról

Cél

Alapvető attitűdök megfogalmazása

Forrás

5. melléklet: Asztalterítő

SzakMA módszertár <http://www.szakma.hu/szakma/modszertar/index.php?modszerneve=12&funkcio1=&funkcio2=&funkcio3=&funkcio4=&funkcio5=&kereses=Keres%E9s>

A feladat menete

1. Alakítson négyfős csoportokat! (Szabadon döntsék a diákok, kivel szeretnének egy csoportban lenni!)
2. Minden csoport kap egy példányt az 5. mellékletből.
3. Az „Asztalterítő” módszer segítségével mindenki először egyénileg fogalmazza meg és írja le, hogy mit tart fontosnak elmondani a szakmacsoportokról (az asztalterítő egy-egy sarkába), majd a csoport készítsen közös véleményt (ez kerül a középső körbe)!
4. A megbeszélés során minden csoport:
 - röviden ismertesse, hogy mi került a középső körbe;
 - voltak-e jelentős eltérések abban, hogy ki mit tartott fontosnak elmondani.

Megbeszélés/Értékelés

Minden csoport ismertesse a kialakult véleményét!

Változatok

A Keres rá! c. feladat helyett választható az Activity c. feladat:

20 perc ACTIVITY

Ismerkedés a szakmacsoport szakmaival a hagyományos Activity játék keretében

Cél

Csoportos problémamegoldás gyakorlása

Forrás

6. melléklet: Activity – kártyák

A feladat menete

1. A tanulókból kiszámolós módszerrel (1, 2, 3, 4; minden azonos számú tanuló alkot egy csapatot) négyfős csapatokat állítson össze!
2. Az előző feladat kapcsán a falra/faliújságra került szakmákból választhatnak a tanulók, de segítséget nyújthatnak a 6. melléklet kártyái.
3. Minden csoportot kérjen meg, hogy készítsen három kártyát, amelyre a következő feliratok kerüljenek: rajz, mutogatás, körülírás.
4. A tetszés szerinti első csoport megbeszéli a feladványt, amelyet a félreértés elkerülése végett elmond a tanárnak, a mutogató csoportból egy önkéntes húz tőlük egy kártyát, és a kihúzott kártya alapján (rajzol, mutogat, körülír) adja fel a feladványt saját csoportjának.
5. Figyeljen arra, hogy minden csoport húzzon is és feladványt is adjon fel!
6. Csak az a csoport kérdezhet, amely a kártyát húzta, de bármelyik csapat kitalálhatja a feladványt.
7. A legtöbb pontot szerző csapat lesz a győztes.

Változatok

Az Activity játék helyett választható az alábbi Be-gyógyul c. feladat.

20 perc BE-GYÓGYUL

A szakmák és a hozzájuk kapcsolható jellemzők összegyűjtése

Cél

Önálló ismeretszerzés révén összegyűjteni szakmák jellemzőit és így áttekintést nyerni a szakmacsoportról

Forrás

7. melléklet: Szakmák és jellemzőik – feladatlap

A feladat menete

1. A tanulók párban dolgozzanak!
2. Minden tanuló kapjon a 7. mellékletből!
3. Az első oszlopba, az ápoló alatt az üresen maradt helyre írhatnak a szakmacsoporthoz tartozó további két szakmát.
4. A feladat, hogy bármilyen segítséggel (internet, egymás, tanár), de kitöltsék a feladatlapot.
5. A csoport együtt beszélje meg, ki mit írt, majd a helyesen kitöltött melléklet kerüljön a portfólióba!

Változat

A két foglalkozás összekapcsolható, ha nemcsak a cselekvést kell kitalálni, hanem egy szakmát is mondani kell, ahol a tevékenységet végzik (Activity + Be-Gyógyul).

Megbeszélés/Értékelés

A 7. melléklet: Szakmák és jellemzőik – feladatlap kerüljön a portfólióba!

5 perc **NAPZÁRÓ ÉS ÉRTÉKELÉS**

A választott játék függvénye

Cél

A nap zárása, visszatekintés a napra

Forrás

Játékgyűjtemény Dobbantó Diáktámogató füzetek 3.

A feladat menete

1. Mindenki kapjon egy-egy írólapot és írószert!
2. Az írólapra válaszolja meg mindenki az alábbi két kérdést:
 - Sorolj fel legalább három szakmát ebből a szakmacsoportból!
 - Fogalmazd meg legalább egy-két mondatban, hogy ez a szakmacsoport miért tetszik/nem tetszik!

Megbeszélés/Értékelés

A kitöltött írólapok kerüljenek a portfólióba!

3. FOGLALKOZÁS**Munkahelyi megfigyelések**

A feladat leírása, részletezése, a szükséges eszközök és a kapcsolódó feladatlapok a Munkahelyi megfigyelések c. tanári segédanyagban találhatók.

Időigény

5 x 45 perc

Cél

Megismerni a szakmacsoportra jellemző munkahelyeken folyó tevékenységeket, munkakörülményeket.

Forrás

A Job-Shading kézikönyvből kimásolt megfelelő feladatlapok.

Megjegyzés: Ha nem oldható meg, hogy az egész osztály egyszerre menjen munkahelyi megfigyelésre, akkor az iskolában maradókkal a 3. részmodulnál ismertett 3–7. foglalkozás végezhető el! Lásd részletesebben a modulleírást!

A részmodulban

Ráhangelést szolgáló feladatok:

- Asztalterítő
- Activity

Elsajátítást támogató feladatok:

- Ötlebörze
- Keress rá!
- Be-gyógyul

Alkalmazást gyakoroltató feladatok:

- Érdeklődési kérdőív
- Keress rá!
- Be-gyógyul

ÉRTÉKELÉS

A portfólióba kerüljenek:

2. melléklet: Egészségügy szakmacsoport – érdeklődési kérdőív
 3. melléklet: Az egészségügy szakmacsoport érdeklődési kérdőívének értékelése
 4. melléklet: Keress rá! – feladatlap
 7. melléklet: Szakmák és jellemzőik – feladatlap
- A Napzáró és értékelés c. feladat során kitöltött írólapok
A munkahelyi megfigyelésen kitöltött feladatlapok

FORRÁSOK

A tevékenységek szervezésekor további változatosságot biztosíthat, ha a SzakMA projekt módszertanából egyéb foglalkozásokat is alkalmaz. <http://www.szakma.hu/szakmamodszertar/index.php>

A honlapon további információkat találunk a pályaválasztással és szakmaválasztással kapcsolatban. <http://www.palyakezdd.hu/index2.php>

1. MELLÉKLET

SZAKKÉPESÍTÉSEK AZ EGÉSZSÉGÜGY
SZAKMACSOPORTBAN

Részsakképesítés (ebből továbbtanulással megszerezhető a szakképesítés)	Szakképesítés	Specializáció/Elágazás (a szakképesítés megszerzése közben dönteni kell, hogy melyik)	Ráépülés (szakma után további tanulással szerezhető meg)
	Ápoló		Diabetológiai szakápoló
			Epidemiológiai szakápoló
			Felnőtt aneszteziológiai és intenzív szakápoló
			Foglalkozás-egészségügyi szakápoló
			Geriátriai szakápoló
			Hospice szakápoló
			Körzeti közösségi szakápoló
			Légzőszervi szakápoló
			Nefrológiai szakápoló
			Onkológiai szakápoló
			Pszichiátriai szakápoló
			Sürgősségi szakápoló
	Ápolási asszisztens		
	Csecsemő- és gyermekápoló		Gyermek-aneszteziológiai és intenzív szakápoló
	Diagnosztikai technológus	Képi diagnosztikai és intervencióss asszisztens	
		Orvosdiagnosztikai laboratóriumi technológus	

Részsakképesítés (ebből továbbtanulással megszerezhető a szakképesítés)	Szakképesítés	Specializáció/Elágazás (a szakképesítés megszerzése közben dönteni kell, hogy melyik)	Ráépülés (szakma után további tanulással szerezhető meg)
	Egészségügyi asszisztens	Általános asszisztens	Audiológiai szakasszisztens
			EEG szakasszisztens
			Egészségügyi operátor
			Fizioterápiás szakasszisztens
			Hallásakusztikus
			Kardiológiai és angiológiai szakasszisztens
		Szemészeti szakasszisztens	
		Fogászati asszisztens	Klinikai fogászati higiénikus
		Gyógyszertári asszisztens	Gyógyszerkiadó szakasszisztens
	Egészségügyi gyakorlatvezető		
	Egészségügyi kártevőirtó-fertőtlenítő	Egészségőr-fertőtlenítő	Egészségügyi gázmester
		Egészségügyi kártevőirtó szakmunkás	
		Fertőtlenítő steriliző	
	Egészségügyi menedzser		
Fülilleszték-készítő	Fogtechnikus és fülilleszték-készítő		
	Gyógyászatisegédeszköz-forgalmazó		
	Kórszövettani, szövettani szakasszisztens	Citológiai szakasszisztens	
		Elektronmikroszkópos szakasszisztens	
		Hisztokémiai, immunhisztokémiai szakasszisztens	
	Masszőr	Gyógymasszőr	
		Sportmasszőr	

Részsakképesítés (ebből továbbtanulással megszerezhető a szakképesítés)	Szakképesítés	Specializáció/Elágazás (a szakképesítés megszerzése közben dönteni kell, hogy melyik)	Ráépülés (szakma után további tanulással szerezhető meg)
Betegkísérő	Mentőápoló		
Gipszmester	Műtési asszisztens	Boncmester	Endoszkópos szakasszisztens
Műtősszegéd		Műtőtechnikus	Műtési szakasszisztens
Egészségügyi laboráns	Orvosi laboratóriumi technikai asszisztens		Hematológiai, transzfúziológiai szakasszisztens
			Humángenetikai szakasszisztens
			Kémiai laboratóriumi szakasszisztens
	Radiográfus		CT, MRI szakasszisztens
			Intervenció szakasszisztens
			Nukleáris medicina szakasszisztens
			Sugárterápiás szakasszisztens
			Szonográfus szakasszisztens
Gyógyfoglalkoztató	Rehabilitációs tevékenység terapeuta		Gyógyújszás-foglalkoztató

(A www.epalya.hu honlapon a szakképesítés begépelésével információkat kaphat a szakképesítés során meg-
tanulandó ismeretkörökről és a betölthető foglalkozásokról.)

2. MELLÉKLET

Egészségügy szakmacsoport

– érdeklődési kérdőív

Az alábbi kijelentések mindegyikénél a megfelelő oszlopba tett X-szel jelezd, mennyire szívesen csinálod vagy csinálnád!

						
1.	Beteget mosdatni.					
2.	Teljes körű fertőtlenítést végezni fertőző betegek után.					
3.	Orvosi utasításra megfelelő gipszet feltenni.					
4.	Műtéthez szükséges felszereltséget biztosítani.					
5.	Megnyugtatni a beteget.					
6.	Ágyakat húzni.					
7.	Ügyleti rendszereket működtetni.					
8.	Irtószert beszerezni, szállítani, tárolásáról gondoskodni.					
9.	Betegeket fogadni a műtőben.					
10.	A beteggel kapcsolatos adatgyűjtést és papírmunkát végezni.					
11.	Kártevőket azonosítani.					
12.	Eltávolítani a gipszet végtagról.					
13.	Műszer-, eszköztisztító és fertőtlenítő oldatokat készíteni.					
14.	Beteget emelni, mozgatni.					
15.	Előkészíteni a szükséges eszközöket a különböző eszközökkel végzett és laboratóriumi vizsgálatokhoz.					
16.	Gipszágyat készíteni.					
17.	Műszereket fertőtleníteni.					
18.	Műtéthez szükséges felszereltséget biztosítani.					
19.	Rögzítőkötéseket alkalmazni.					
20.	Tárolni az ápolást segítő eszközöket, textíliákat, kötszereket.					

Ez kerüljön a portfóliódba!

3. MELLÉKLET

Az egészségügy szakmacsoport érdeklődési kérdőívének értékelése

A túloldalon kezd a feladatot!

1. Végezd el a műveletet!

A * téglalapba írt szám : 20 =

Ha az eredmény

1–3 közé esik, biztosan nem érdekelnek a szakmacsoportot jellemző tevékenységek.

3–4 közé esik, lehet, hogy érdekelnek a szakmacsoportot jellemző tevékenységek, érdemes körülnézned alaposabban is a szakmacsoporthoz kapcsolódó képesítések és foglalkozások között!

4–5 közé esik, feltétlenül érdemes körülnézned alaposabban is a szakmacsoporthoz kapcsolódó képesítések és foglalkozások között!

2. Ha megnézed a *-gal jelzett négyzeteket, akkor az alábbi táblázat segít értelmezni az eredményt:

Ha az eredmény

1–3 közé esik, biztosan nem érdekelnek a szakképesítéshez kapcsolódó tevékenységek.

3–4 közé esik, lehet, hogy érdekelnek a szakképesítéshez kapcsolódó tevékenységek, érdemes körülnézned alaposabban is a szakmacsoporthoz kapcsolódó hasonló képesítések és foglalkozások között!

4–5 közé esik, feltétlenül érdemes körülnézned alaposabban is a szakmacsoporthoz kapcsolódó hasonló képesítések és foglalkozások között!

A tájékozódáshoz használhatod az alábbi internetes forrásokat:

<http://www.milegyek.hu/searchcomplex.php>

http://okj2006.hu/szakmacsoport_mezogazdasag.php

Ha a képzettség szintje és/vagy a képzés formája szerint is szeretnél keresni, ajánljuk a következő oldalt:

<http://www.epalya.hu/tanulas/kepzettseg.php>

Ez kerüljön a portfóliódba!

Másold át a kérdőívből a válaszaidat úgy, hogy az X helyett a megfelelő számot írod be!						A fehéren maradt részekre másold át a kérdésre adott pontszámaidat!				
						Egészségügyi kártevőirtó-fertőtlenítő	Betegkísérő	Gipszmester	Műtősségéd	Ápolási asszisztens
	1	2	3	4	5					
1.										
2.										
3.										
4.										
5.										
6.										
7.										
8.										
9.										
10.										
11.										
12.										
13.										
14.										
15.										
16.										
17.										
18.										
19.										
20.										
Összes										
	*					:4	:3	:4	:5	:4
Írd az osztások eredményét ebbe a sorba!						**	**	**	**	**

*Add össze az 1–5. oszlopok „Összes” sorába beírt számokat, és az eredményt írd a téglalapba!

4. MELLÉKLET

Keress rá! – feladatlap

A választott szakma neve:

OKJ-száma:

Betöltéséhez szükséges végzettségek:

Betöltésének feltételei:

Szükséges képességek, tulajdonságok:

Jellemző tevékenységek:

Jellemzően hol dolgozik?

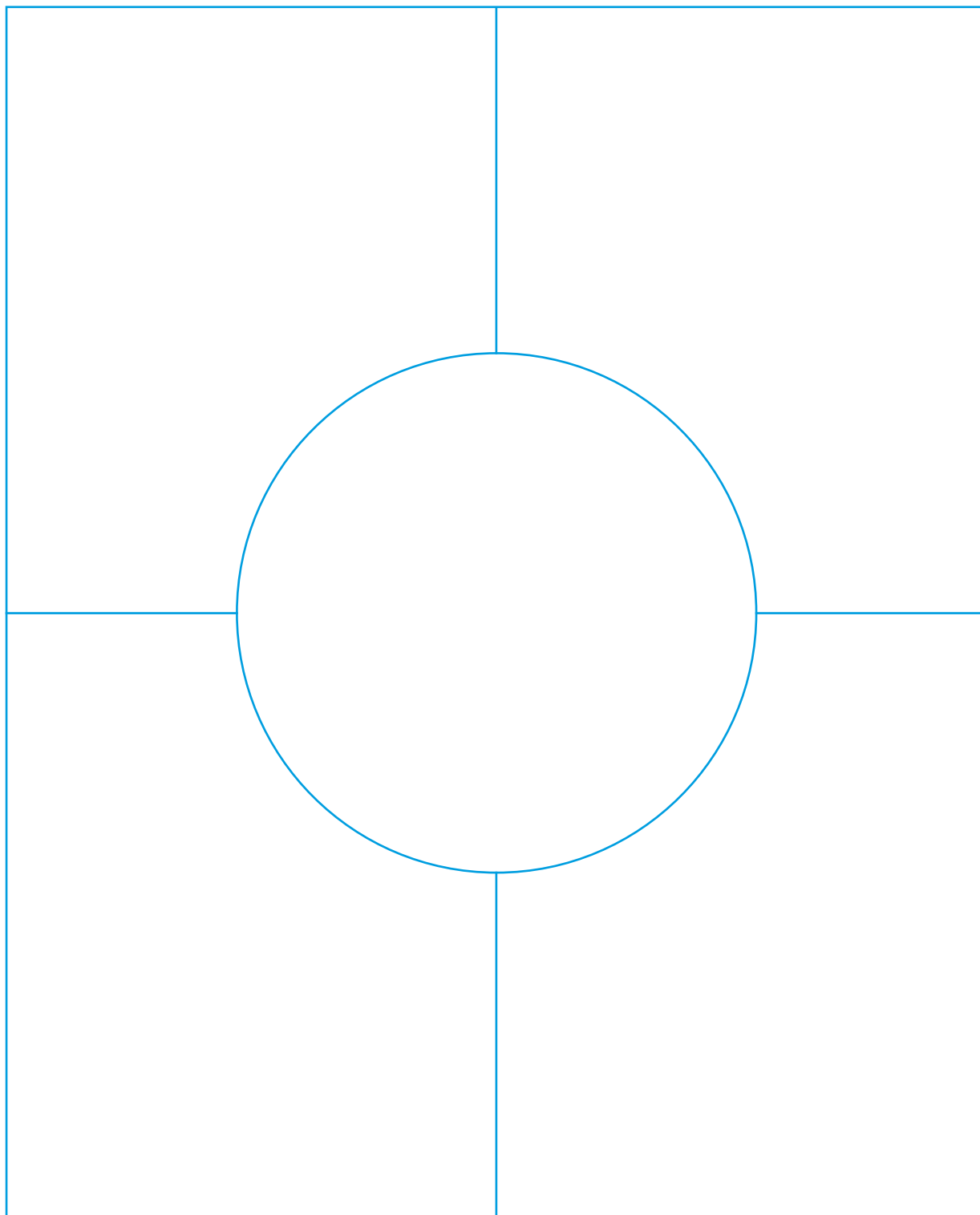
Egyéb információ:

Ez kerüljön a portfóliódba!

5. MELLÉKLET

Asztalterítő

6. MELLÉKLET**ACTIVITY – KÁRTYÁK**

Ki kell vágni!

OLTÁST AD	SEBET KÖTÖZ
LÁZAT MÉR	VÉRNYOMÁST MÉR
MEGMOSDAT	ÉTELT OSZT
MOSDÓBA KÍSÉR	ADATOKAT RÖGZÍT
INFÚZIÓT KÖT BE	ÁGYNEMŰT HÚZ

VIZSGÁLATRA KÍSÉR	GYÓGYSZERT ADAGOL
KÓRLAPOT TÖLT KI	ÁGYNEMŰT CSERÉL

(Természetesen ezek kiegészíthetők egyéb cselekvésekkel.)

7. MELLÉKLET

Szakmák és jellemzőik – feladatlap

EGÉSZÍTSD KI A TÁBLÁZATOT!

Szakma	Helyileg hol dolgozik?	Mit tesz a betegekért?	Milyen munka-eszközei vannak?
Pl. ápoló	Szakrendelő, kórház	Súlyos sérültek, felnőttek, gyerekek gondozása	Vérnyomásmérő, injekciós tű
Egészségőr-fertőtlenítő			
Foglalkozás-egészségügyi szakápoló			
Ortopédiai cipész			
Fülilleszték-készítő			
Egészségügyi kártevőirtó szakmunkás			
Gyógyúszás-foglalkoztató			

Ez kerüljön a portfóliódba!

2. RÉSZMODUL

FŐ AZ EGÉSZSÉG!

Az egészségügy szakmacsoporthoz tartozó szakmákkal történő ismerkedés folytatása, amelynek során a tanulók a segítő tagmondatok alapján fogalmazzák meg érzéseiket a szakmacsoporttal kapcsolatban. A szakmákkal kapcsolatos ismeretek bővítését segíti a megtekintett filmrészletek feladatlapokkal támogatott feldolgozása, és a munkaeszközök és tárgyak azonosítása csoportmunka keretében.

KIEMELTEN FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK

- Önismeret
- Alapvető attitűdök megfogalmazása
- Önálló ismeretkeresés és -szerzés
- Problémamegoldás

IDŐIGÉNY

- 7 óra

MELY CÉLOK ELÉRÉSÉHEZ JÁRUL HOZZÁ?

A szakmacsoport további szakmáinak megismertetése révén hozzájárul a munka világához kapcsolódó kompetenciák közül a megfogalmazott célok megalapozásához.

A saját élményű csoportos tevékenységek segítenek tudatosítani a diákokban a munka világának kompetenciái közül a társas problémamegoldás és együttműködés fontosságát.

A lényegkiemelés fejlesztése révén a munka világának kompetenciái közül a problémamegoldást támogatja.

SZAKTUDOMÁNYI ÉS PEDAGÓGIAI HÁTTÉR

Az **egészségügy**:

- a társadalom azon tevékenységeinek strukturált rendszere, amely az egészség megőrzését, a betegségek megelőzését és gyógyítását, krónikus betegségek esetében azok kezelését szolgálja;
- az ember és ezen keresztül a társadalom szociális biztonságának része, amelynek megteremtése és garantálása az állam feladata, amelyben számít az egyén és a társadalom aktív közreműködésére.

Másfajta megközelítésben az egészségügy a társadalom mindenkori egészségkultúrájának közhatalmilag intézményesített része, szakigazgatási hivatali testülettel és közhatalmilag legitimált szakmai-tudományos paradigmával, amelynek keretei között a részben populációs szintű, részben személyre szóló ellátások az egészségi állapot javítását, a betegségek megelőzését és ha kell, gyógyítását, gondozását, rehabilitációját szolgálják.

Az egészség a teljes testi, lelki és szociális jóllét állapota, és nem csupán a betegség vagy fogyatékoság hiánya. (WHO)^[1]

Az egészség dimenziói

- Biológiai egészség: a szervezetünk megfelelő működése
- Leleki egészség: személyes világnézetünk, magatartásbeli alapelveink, illetve a tudat nyugalmanak és az önmagunkkal szembeni békének a jele
- Mentális egészség: a tiszta és következetes gondolkodásra való képesség
- Emocionális egészség: az érzések felismerésének, illetve azok megfelelő kifejezésének a képessége
- Szociális egészség: másokkal való kapcsolatok kialakításának egészsége

Forrás

Wikipédia

A betegség

Az élő szervezet olyan állapota, amelyben az életfolyamatok a normálistól eltérnek. A betegség legegyszerűbben úgy fogalmazható meg, mint az egészség ellentéte. A testi–lelki–szellemi egyensúly felborulása, amely akadályozza az ember mindennapos tevékenységét és a társadalmi életben való részvételét. A betegség lehet örökletes, szervi eredetű, parazitás vagy sérülésből eredő. Ezenkívül lehet pszichoszomatikus, vagyis lelki eredetű is. A betegségek leküzdésével, illetve a tünetek enyhítésével az orvostudomány foglalkozik.

A diagnózisok egyértelmű megadásához 1993-tól a BNO-kódot használják, amely 1 betűből és általában 4 számból áll. Korábban a latin volt az elfogadott nyelv a betegségek megjelölésére, amit jelenleg is alkalmaznak az orvosok, így a világ bármely pontján lévő betegről tudni lehet a betegségét.

A pszichológiában néha nehéz megkülönböztetni az (átlagtól való) eltérést, a furcsaságot, az elváltozást, a viselkedészavart, illetve a pszichés betegség fogalmát. Egy széles körben elfogadott definíció szerint az egyén csak akkor tekinthető pszichés értelemben betegnek, ha a megvalósított viselkedést **egyszerre** jellemzi az alábbi négy jellemző:

- Deviancia: a megvalósított viselkedés mások számára feltűnést keltő, szokatlan, esetleg érthetetlen
- Distressz: a viselkedést produkáló egyén a boldogtalanság, a kellemetlenség érzését tartósan átéli

- Diszfunkcionalitás: az egyén képtelenné válik önmaga és társas kapcsolatainak fenntartására, a munkavégzésben zavar áll be
- Veszélyeztetés: az egyén által megvalósított viselkedés a társadalomra és/vagy magára az egyénre nézve veszélyes.

Szakrendelés, háziorvosi rendelés

A háziorvosi rendelésen

- általános vizsgálatokat végeznek;
- napi belgyógyászati és fertőzőes megbetegedést kezelnek;
- szükség esetén házhoz is jönnek.

A szakrendelés speciális, általában az erre a célra kialakított szakrendelőben egy konkrét betegség kivizsgálására, illetve kezelésére szolgáló intézmény. Például fogszakorvosi rendelő, röntgen, szemészet, fülészeti stb.

Fontos!

A 3. részmodulhoz a diákok hozzanak képeket és szövegeket az egészségügyről és az egészséges életmóddal kapcsolatosan! (A pedagógus is kérhet pl. patikáktól lejáró egészségújságokat.)

Munkahelyi megfigyelés

A **munkahelyi megfigyelések** (job-shadowing) tervezése során fontos, hogy a diákok lehetőleg különböző jellegű munkahelyeket látogathassanak meg.

Megjegyzés: Ha nem oldható meg, hogy az egész osztály együtt menjen munkahelyi megfigyelésre, akkor az iskolában maradókkal a 4. részmodulnál ismertetett 3–5. foglalkozás végezhető el! Lásd részletesebben a modulleírást és a témaleírást!

AJÁNLOTT FELDOLGOZÁSI MÓD

1. FOGLALKOZÁS

Én és az egészség

A tanulók szakmákkal kapcsolatos attitűdjeinek megfogalmazása és a szakmákhoz kapcsolódó tárgyak felsorolása, azonosítása

Időigény

45 perc

Eszközök

- Az 1. mellékletben található tagmondatok
- Papír
- Íróeszköz

25 perc **ÉN NYERTEM!**

A szakmacsoporthoz kapcsolható tárgyak felsorolása

Cél

Az önálló gondolkodás, a figyelem és összpontosító képesség fejlesztése, csoportos problémamegoldás és együttműködés fejlesztése

A feladat menete

1. Alakítson 3-4 fős csoportokat! (A feladat nehezíthető, ha a tanulók egyénileg dolgoznak.)
2. Adjon a tanulóknak 8-10 percet, hogy minél több tárgyat nevezzenek meg a szakmacsoporttal kapcsolatban!
3. 10 perc után kezdje meg az ellenőrzést – a legtöbbet leíró kezdi a visszaolvasást, és ellenőrizték, hogy helyes-e! Ha ezt követően is maradnak még nem egyeztetett tételek, akkor sorban egymás után azok mondhatnak tárgyakat, akiknél még ellenőrizetlen elem van.
4. Az a csapat/tanuló nyer, aki a legtöbb tárgy nevét tudta leírni helyesen.
5. Ha csoportban dolgoztak a diákok, akkor a közös értékelés során minden diák jegyezzen le tetszőleges számban egy papírra ellenőrzött tárgy neveket, majd tegye a portfólióba!

Megbeszélés/Értékelés

Az ellenőrzött tárgyfelsorolás kerüljön a portfólióba!

Változat

Nehezíthető a feladat, ha a tárgyak mellé a megfelelő szakmát is oda kell írniuk a tanulóknak.

20 perc **ÉRZELMEK A KALAPBAN**

A tanulók a segítő tagmondatok alapján fogalmazzák meg az érzéseiket a szakmacsoporttal kapcsolatban

Cél

Az önálló gondolkodás, saját viszonyulások tudatosítása és a kommunikáció fejlesztése

Forrás

1. melléklet: Érzelmek a kalapban – példakártyák
Szakma módszertár SZFP II. 2006.

A feladat menete

1. Írjon bevezető tagmondatot papírlapokra!
2. Mindenki húz egy papírlapot, majd befejezi a szakmacsoporttal kapcsolatban (Tetszik, hogy..., Hiányolom, hogy..., Szörnyű lenne, ha..., Szeretném, ha..., Félek attól, hogy..., Nem vagyok biztos benne, hogy..., Szeretném kipróbálni, mert...)
3. A befejezett tagmondatot/tagmondatokat írják le egy papírlapra, és az kerüljön a portfólióba!

Megbeszélés/Értékelés

A befejezett, papírlapra írt tagmondat/tagmondatok kerüljenek a portfólióba!

Változatok

Az előző feladat helyett alkalmazható az Összehasonlítás c. feladat is. Bármelyik szakmát beépíthetjük a megkezdett tagmondatba: pl. Az ápoló munkája olyan, mint a...; vagy A fertőtlenítő munkája hasonlít a....., mert...; vagy A gyermekápoló munkája azért hasonlít a..., mert...

Az összes szakmát írjuk fel a táblára a tagmondatokkal együtt, minden tanuló válasszon legalább egy szakmát és tagmondatot, amit befejez.

2. FOGLALKOZÁS

Film, film, film

A tanulók által ismert filmrészletek megtekintése és feldolgozása megadott szempontok alapján

Időigény

45 perc

Eszközök

- TV, DVD-lejátszó
- Pályakép-kereső című DVD

35 perc **GYÓGYÍTÁS, DE HOGYAN?**

Filmrészletek megtekintése és feldolgozása megadott szempontok alapján

Cél

Figyelemfejlesztés, lényegkiemelés gyakorlása, összefüggések azonosításának és megfogalmazásának támogatása

Forrás

2. melléklet: Vészhelyzet 1. film – feladatlap

3. melléklet: Vészhelyzet 1. c. film részlete MU1B – Pályaképkereső DVD-n

4. melléklet: Klinika 3. film – feladatlap

5. melléklet: Klinika 3. c. film részlete MU1A – Pályaképkereső DVD-n

A feladat menete

1. Adjon minden diáknak egy-egy 2. melléklet: Vészhelyzet 1. film című feladatlapot!
2. A diákok csoportosan vagy egyénileg is dolgozhatnak.
3. Beszéljék meg a kérdéseket!
4. Vegyék számba, hogy milyen stratégiákkal lehet dolgozni!
5. Nézzék meg az adott film jelenetét!
6. a) Amikor mindenki úgy érzi, hogy tudott válaszolni a kérdésekre, a diákok beszéljék meg egymással a válaszaikat, és csak ezt követően beszéljék meg teljes csoportban, hogy milyen választ lehet adni a kérdésekre!
b) A Vészhelyzet 1. film című feladatlap helyes válaszai
 - (Mi történik a jelenetben?) Helikopterrel hoznak két beteget, akiket sürgősen meg kell műteni.
 - (Kik szerepelnek a jelenetben?) Orvosok, nővérek, helikopteres orvos.

- (Milyen eszközöket használnak a munka során?) Infúziós állvány, sztetoszkóp, lélegeztető készülék, vérnyomásmérő stb.
- (Miről beszélgetnek munka közben?) Azonnal meg kell műteni.
- (Milyen a hangulat?) Komor, komoly, feszült.
- (Milyen a munkatempó?) Gyors.
- (Milyen a munkakörnyezet?) Tiszta, steril.

7. Adjon minden diáknak egy-egy 4. melléklet: Klinika 3. film című feladatlapot!

8. a) Ismételjék meg a 2–6. a) pont lépéseit a másik filmrészlettel is!

b) A Klinika 3. film című feladatlap helyes válaszai

- (A műtő mely berendezési tárgyait és eszközeit figyelted meg?) Csipesz, szívó, tálca, lélegeztető gép.
- (Milyen ruhában dolgoznak az emberek?) Műtősruhában.
- (Milyen eszközöket használnak a munka során?) Műtőkocsi, vatta, infúziós palack.
- (Figyeld meg a hangokat a jelenetben! Mit veszel észre?) Lélegeztető gép és a szívverés hangja.
- (Mi történik a jelenetben?) Műtétet hajtanak végre.
- (Milyen a hangulat?) Feszült.
- (Milyen mozdulatokat végeznek?) Lassú, biztos.
- (Miért nem tudott műteni az orvos?) Megmerevedtek az ujjai.

Megbeszélés/Értékelés

A 2. melléklet: Vészhelyzet 1. és a 4. melléklet: Klinikák 3. filmes feladatlapok kerüljenek a portfólióba!

10 perc **NAPZÁRÓ**

A választott játék függvénye

Cél

A nap zárása, visszatekintés a napra

Forrás

Játékgyűjtemény c. Dobbantó Diáktámogató füzetek 3. kiadvány

A feladat menete

A választott játék függvényében

3. FOGLALKOZÁS

Munkahelyi megfigyelések

A feladat leírása, részletezése, a szükséges eszközök és a kapcsolódó feladatlapok a Módszertani kézikönyv a Job Shadowing tevékenység megszervezéséhez c. tanári segédanyagban található.

Időigény

5 x 45 perc

Megjegyzés: Ha nem oldható meg, hogy az egész osztály egyszerre menjen munkahelyi megfigyelésre, akkor az iskolában maradókkal a 4. részmodulnál ismertett 3–5. foglalkozás végezhető el! Lásd részletesebben a modulleírást!

A részmodulban

Ráhangolást szolgáló feladatok:

- Érzelmek a kalapban

Elsajátítást támogató feladatok:

- Én nyertem
- Gyógyítás, de hogyan?

Alkalmazást gyakoroltató feladatok:

- Én nyertem
- Gyógyítás, de hogyan?

ÉRTÉKELÉS

A portfólióba kerüljenek:

Érzelmek a kalapban c. feladatnál a lapra írt befejezett tagmondatok

Az Én nyertem c. feladatnál készült tárgyfelsorolások

2. *melléklet:* Vészhelyzet 1. film – feladatlap

4. *melléklet:* Klinikák 3. film – feladatlap

A munkahelyi megfigyelésen kitöltött feladatlapok

FORRÁSOK

A tevékenységek szervezésekor további változatosságot biztosíthat, ha a SzakMA projekt módszertanából egyéb foglalkozásokat is alkalmaz.

<http://www.szakma.hu/szakmamodszertar/index.php>

1. MELLÉKLET

Érzelmek a kalapban – példakártyák

Ki kell vágni!

Tetszik, hogy...	Hiányolom, hogy...
Szörnyű lenne, ha...	Félek attól, hogy...
Szeretném, ha...	Nem vagyok biztos benne, hogy...
Szeretném kipróbálni, mert...	Nem tetszik, hogy...

Nem szeretném kipróbálni, mert...	Nem szeretném, ha...
Jó lenne, ha...	Örülnék, ha...
Biztos vagyok benne, hogy...	Nem félek attól, hogy...

2. MELLÉKLET

Vészhelyzet 1. film – feladatlap

Válaszolj az alábbi kérdésekre a filmrészlet megtekintése alapján!

1. Mi történik a jelenetben?

2. Kik szerepelnek a jelenetben?

3. Milyen eszközöket használnak a munka során?

4. Miről beszélgetnek munka közben?

5. Milyen a hangulat?

6. Milyen a munkatempó?

7. Milyen a munkakörnyezet?

Ez kerüljön a portfóliódba!

4. MELLÉKLET

Klinika 3. film – feladatlap

Válaszolj az alábbi kérdésekre a filmrészlet megtekintése alapján!

1. A műtő mely berendezési tárgyait és eszközeit figyelted meg?

.....

2. Milyen ruhában dolgoznak az emberek?

.....

3. Milyen eszközöket használnak a munka során?

.....

4. Figyeld meg a hangokat a jelenetben! Mit veszel észre?

.....

5. Mi történik a jelenetben?

.....

6. Milyen a hangulat?

.....

7. Milyen mozdulatokat végeznek?

.....

8. Miért nem tudott műteni az orvos?

.....

Ez kerüljön a portfóliódba!

3. RÉSZMODUL

MI FÁJ? GYERE, MESÉLJ!

Az egészségügy szakmacsoportához tartozó szakmákkal történő ismerkedés, közben a tanulók megismerkedhetnek az egészséges táplálkozás fontosságával, és kipróbálhatják azt is, hogyan kell néhány egyszerű egészséges ételt elkészíteni. Ezenkívül megtanulhatják a kisebb balesetek következményeinek ellátásával járó feladatokat, de szó esik a fertőző betegségekről és a védőoltások jelentőségéről is. Kézműves foglalkozás keretében ismerkedhetnek a salátakészítéssel, a montázskészítéssel, a gipszöntéssel.

KIEMELTEN FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK

- Önismeret
- Problémamegoldás
- Önálló kezdeményezés
- Kreativitás
- Együttműködés
- Segítségnyújtás
- Egészségtudatos magatartás

IDŐIGÉNY

- 7 óra

MELY CÉLOK ELÉRÉSÉHEZ JÁRUL HOZZÁ?

A saját élményű feladatok végzése közben a manuális képességeikkel kapcsolatos közvetlen visszajelzések hozzájárulnak a diákok reális önismeretének kialakulásához és a megalapozott döntéshozatalhoz az életplálya-építés során.

A csoportban végzett feladatok révén a másik személy szándékainak és érzéseinek azonosításával az együttműködés és segítségnyújtás kompetenciáinak fejlesztése révén hozzájárul a munka világának kompetenciái közül a társas problémamegoldás kompetenciájának fejlődéséhez.

SZAKTUDOMÁNYI ÉS PEDAGÓGIAI HÁTTÉR

Az egészséges táplálkozásról sokat hallunk mostanában, mégis nehéz eligazodni az egymásnak ellentmondó információhalmazban. Első lépésként tisztázzuk, mit is jelent az „egészséges táplálkozás” fogalma. Sokan egészséges ételek fogyasztását értik alatta. Az „egészséges étel” nem megfelelő kifejezés, hiszen a forgalomban lévő élelmiszerek mindegyike egészségesnek tekinthető. Viszont vannak olyan ételek, italok, amelyek fogyasztása gyakrabban, másoké jóval ritkábban ajánlott. Az egészséges táplálkozás a különféle ételek és italok megfelelő arányban és mennyiségben, kellő változatossággal történő rendszeres fogyasztása. Ezáltal a betegségek kockázatát minimálisra csökkenthetjük. Az egészséges étrendnek megfelelő mennyiségben kell tartalmaznia a szervezetünk számára fontos energiát adó tápanyagokat (fehérjéket, zsírokat, szénhidrátokat)

és energiát nem adó tápanyagokat (vitaminokat, ásványi anyagokat és nyomelemeket). Próbáljunk változatosan táplálkozni minél többféle nyersanyag felhasználásával, a lehető legtöbbféle készítési módot alkalmazva! Ezzel nemcsak ízletes ételek kerülnek asztalunkra, hanem sokkal nagyobb a valószínűsége annak, hogy minden szükséges tápanyagot biztosítottunk a szervezet optimális működéséhez.

Miért fontos egészségesen táplálkozni?

Vannak olyan tényezők, amelyeket nem tudunk befolyásolni, például, hogy milyen neműek vagyunk, van-e öröklött hajlamunk bizonyos betegségekre, milyen az életkorunk. A betegségek többségének kialakulásáért viszont mi vagyunk felelősek életmódunk és táplálkozásunk által. Ezeket a betegségeket hívjuk életmód- és táplálkozásfüggő betegségeknél. Magyarországon a daganatos betegségekből származó halálozás a világon az egyik legnagyobb. Ez a szomorú statisztikai adat megváltoztatható lenne, hiszen a daganatos betegségek 30–40%-a egészséges táplálkozással megelőzhető. A kardiovaszkuláris (szív- és érrendszeri) betegségekből származó halálozás is olyan civilizációs probléma, ami sok esetben szintén elkerülhető. Egészséges táplálkozással és életmóddal a szív-érrendszeri betegségek egyharmada megelőzhető. Kimutatások szerint kb. kétszer annyi zsíradékot (és ezen belül nagyon magas a telített zsírsavak aránya az egyszerűen és főleg a többszörösen telítetlen zsírsavakhoz képest) és koleszterint, valamint három-négyszer annyi konyhasót fogyasztunk, mint amennyire szükségünk van. Elemirost-fogyasztásunk jóval az ajánlott mennyiség alatt marad. Ezzel jó talajt biztosítunk az érlemezésnek, magas vérnyomás kialakulásához, ami jelentősen növeli a szívinfarktus, agyvérzés veszélyét. A túlzott energiabevitel és cukorfogyasztás nemcsak az elhízás kockázatát rejti magában, hanem a II. típusú cukorbetegség kialakulását is. A fent felsorolt betegségeket sokkal kevesebb idő- és energiáráfordítással előzhetjük meg, mint amennyi időt, energiát felemészt a kialakult betegség kezelése, nem beszélve a betegségek okozta rossz közérzetről.

Forrás: <http://www.dietetikamindenkinek.hu/egeszsegstaplalkozas.php> (részlet)

A sebek ellátása

Kirándulás közben valaki elesik, sport közben felrúgják, elesik a lépcsőn, mi a közös bennük? Mindegyiknél sebet lehet szerezni, ami fáj, vérzik és könnyen elfertőződhet. Akár tetanusz-injekció is szükségessé válhat, de mindenképpen el kell látni, hogy ne legyen nagyobb baj...

A seb a test kültakaróján mechanikus erő hatására létrejött szakadás. A sebeket több szempont szerint csoportosíthatjuk, beszélhetünk különböző keletkezésű, elhelyezkedésű, alakú, méretű, mélységű és fertőzött ségű sebekről. A sérülést okozó eszközök, illetve a sérülés mechanizmusa szerint léteznek szúrt, metszett, vágott, szakított, repesztett, harapott és lőtt sebek. A sebek kezelésének általános alapelve, hogy a sebfelületet a kezelés során csak steril eszközzel, anyaggal szabad érinteni. Ez egyaránt érvényes a friss és a régi sebekre, sőt még a gennyes sebekre is. A sérülések közül házilág csak a bőr mélyebb rétegeibe nem hatoló, kisebb horzsolts és vágott sebek láthatók el.

Ha a sérülés szennyezett eszközzel történt, vagy az arcon keletkezett, mindenképpen tanácsos orvoshoz fordulni. A horzsolts, vágott sebeket meg kell tisztítani a ráakódott szennyeződéstől, bő folyó vízzel lemosni, majd utána fertőtleníteni. Akárhonnan kerül is elő a régi jól bevált sebhintőpor és „csodakenőcs”, tilos a sebeket beszórni vagy bekenni, mert kemény var alakulhat ki, amely alatt a kórokozók könnyen megbújhatnak, és másodlagos gennyesedést okozhatnak. A sebet a fertőtlenítés után steril gézlappal vagy sebtapasszal fedjük le. Erősen – különösen földdel – szennyezett sebbel orvoshoz kell fordulni, mert ilyen esetekben kötelező a TAT (tetanusz-anatoxin) védőoltás. A mélyebb vagy szennyezett sérülések esetén a sebek széleit érzéstele nítés után ki kell metszeni, majd a sebszéleket varratokkal egyesíteni.

Erre azért van szükség, mert a fertőződött sebszélből így steril műtéti seb lesz, ami szépen gyógyul. Ehhez a sebszéleket legkésőbb 6–8 órával a sérülés után ki kell metszeni. Ha később jutunk csak orvoshoz, akkor a fertőzés veszélye miatt csak akkor zárják a sebet, ha néhány nap alatt sem mutatkoznak a fertőzés jelei.

Ugyancsak nem lehet egyből összevarrni a lőtt, harapott és szúrt sebeket. Az elsődlegesen ellátott sebek 6–10 nap alatt gyógyulnak. Ha a sebben váladék képződik, akkor azt sebszileg el kell vezetni és a sebet a fe-lülfertőződéstől is meg kell védeni.

<http://www.sulinet.hu/tart/fcikk/Kiec/0/10991/1>

A gipsz finomra őrlt, fehér színű por. A gipszet gipsz-ásványból állítják elő, 180 foknál nem magasabb hőmérsékleten történő égetéssel. Gyógyászati, formázó (modellgipsz) és vakolatgipszet különböztetünk meg. Az első a legtisztább, a legfinomabbra őrlt és igen gyorsan köt. A formázógipsz majdnem ugyanolyan tiszta és finoman őrlt, de lassabban köt. A kötés 4 perc után

kezdődik, és 20 percen belül ér véget. A vakoló gipsz nagyobb szemcséjű. A kötés kezdete az az időpont, amikor a habarcs sűrűsödni kezd, vége pedig akkor van, amikor a gipsz keményvé válik.

Hosszas keveréstől a gipszhabarcs „megfiatalodik”, vagyis nem köt, vagy ha köt, akkor is sok helyütt megrepedezik, és könnyű nyomásra is szétrepedezik. Ezért a habarcsot gyorsan (0,5–1,5 perc alatt) kell elkészíteni, hogy még a kötés kezdete előtt felhasználhassuk.

(A www.epalya.hu honlapon a szakképesítés begépelésével információkat kaphat a szakképesítés során megtanulandó ismeretkörökről és a betölthető foglalkozásokról.)

Munkahelyi megfigyelés

Megjegyzés: Ha nem volt megoldható, hogy az egész osztály együtt menjen munkahelyi megfigyelésre, akkor a csoport fele munkahelyi megfigyelést végez, és az iskolában maradókkal a 3. részmodul 3–7. foglalkozás végezhető el! Lásd részletesebben a modulleírást!

AJÁNLOTT FELDOLGOZÁSI MÓD

1. FOGLALKOZÁS

Diagnózis

A tanulók a már megismert szakmák jellemzői alapján választják ki, hogy számukra melyik lenne a megfelelő.

Időigény

45 perc

Eszközök

- Papír
- Íróeszköz
- Internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépek
- Újságok

15 perc **ÖNÉRTÉKELÉS**

Foglalkozás választása a képességek tudatosítása révén, a társak visszajelzéseinek bevonásával

Cél

Az önismeret elmélyítése, mások szándékainak tudatosítása, visszajelzéseinek hasznosítása az önálló döntés meghozatalában

Forrás

1. *melléklet*: Önértékelés – feladatlap

A feladat menete

1. A diákok alkossanak párokat!
2. Mindenki 2–3 mondatban fogalmazza meg, miért érzi úgy, hogy ő jó/rossz ápoló lenne, majd az általa választott párja is mondja el véleményét!
3. A mondatokat írják le az 1. *melléklet*be!
4. Ha a párok véleménye nem egyezik meg, kérjék ki a csoport véleményét is!
5. Az utolsó 5 percben adjon lehetőséget azoknak a diákoknak, akik meg szeretnék osztani a jellemzésüket a csoporttal!

Megbeszélés/Értékelés

A kitöltött 1. *melléklet*: Önértékelés – feladatlap kerüljön a portfólióba!

30 perc **TABU**

A tanulók a szakmacsoport jellemzői alapján gyakorolják be az idetartozó tárgyak, cselekvések meghatározó vonásait.

Cél

A kommunikáció, gondolkodás és a csoportban történő problémamegoldás fejlesztése

Forrás

2. melléklet: TABU – példakártyák

1. részmodul 6. melléklet: Activity – kártyák

A feladat menete

1. Minden tanuló egyenként húz egy kártyát.
2. Kérje meg őket, hogy ne mutassák meg a társaiknak, mi van ráírva, és ne mondják ki a választott kártyán lévő fogalmat sem!
3. Egy önként jelentkező kezd, aki a kiáll a többiek elé, és jellemzőket mond a tárgyról, pl. műanyag, egyszer lehet használni, folyadék van benne stb.
4. A többieknek pedig ki kell találni, mi a választott fogalom, pl. infúzió, injekciós tű, gézlap, vérnyomásmérő, sebtapasz, lázmérő, fásli, kacsa, lázlap stb.
5. Aki kitalálja, az mondhatja következőként a saját feladványát.
6. Ha lesz olyan tanuló, aki egyet sem talál ki, természetesen a végén ő is álljon ki a feladványával!

10 perc **FELTÁRÁS**

Ha maradt idő az előző foglalkozásokból, használja ki, és készítse elő a Beszédes képek foglalkozást! Ehhez az egészséges életmóddal kapcsolatos információkat keressenek a diákok az interneten!

Cél

Az önálló információkeresés és ismeretszerzés, lényegkiemelés gyakorlása

Forrás

Újságok

<http://www.nestle.hu/életmod/Queries/Questions.aspx?id=14> (teszt az egészséges táplálkozásról)

<http://www.dietetikamindenkinek.hu/egeszsegestaplalkozas.php>

http://www.hazipatika.com/articles/Az_egeszseges_taplalkozas_12_pontja?aid=20020827162201

<http://www.taplalkozas.com/>

A feladat menete

1. Kérje meg a tanulókat, hogy egyénileg vagy párossal gyűjtsenek információt az egészséges táplálkozásról!
2. A talált képeket, szövegeket nyomtassák ki, mert a későbbiekben majd szükség lesz rájuk!
3. Töltsék ki az internetes tesztet az egészséges táplálkozásról! (Ha lehetőség van rá, nyomtassák ki!)

2. FOGLALKOZÁS

15 perc **NAPZÁRÓ**

Vizsgáljuk meg közelebbről

Az egészségügy általánosan ismert szakterületeinek azonosítása, és tájékozódás az egészségügyi ellátás igénybevételének rendjéről a diákok lakóhelyén.

Időigény

45 perc

Eszközök

- Kártyák
- Internet

A választott játék függvénye

Cél

A nap zárása, visszatekintés a napra

Forrás

Játékgyűjtemény c. Dobbantó Diáktámogató füzetek 3. kiadvány

A feladat menete

A választott játék függvényében

30 perc **SZAKRENDELŐBE MEGYÜNK**

Részterületek összegyűjtése az egészségügyön belül. Pl. sebészet, fogászat, belgyógyászat... stb. A háziorvosi rendelő és a szakrendelők igénybevételi rendjének megismerése, átismétlése feladatlap és önálló információszerzés segítségével.

Cél

Az önálló ismeretszerzés és a közös problémamegoldás gyakorlása

Forrás

3. *melléklet*: Szakrendelőbe megyünk – feladatlap

A feladat menete

1. Ötletbörze/internet segítségével gyűjtsék össze az egészségügy minél több szakágazatát!
2. Hogyan lehet felkeresni a háziorvost? Ki tudja, hogy mikor rendel a saját háziorvosa?
3. Hogyan lehet szakrendelőket felkeresni? Mit jelent a szakrendelő!
4. A diákok keressék meg a saját településükhöz/az iskolához tartozó szakrendelő címét és telefonszámát, ha van ilyen, az internetes honlapját!
5. Töltsék ki a 3. *melléklet* feladatlapját!

Megbeszélés/Értékelés

A 3. *melléklet*: Szakrendelőbe megyünk – feladatlap kerüljön a portfólióba!

3. FOGLALKOZÁS

Egészséges ételek

Kötetlen beszélgetés az egészséges ételekről, majd lehetőség szerint ilyenek készítése. Pl. saláták: zöldsá-
ta, gyümölcssaláta stb.

Időigény

45 perc

Eszközök

- Zöldségek
- Konyhai kiegészítő eszközök (kés, tál stb.)
- Gyümölcsök

5 perc **NAPNYITÓ**

A választott feladattól függően

Cél

A megérkezés támogatása, az együttlét alaphangulatá-
nak megteremtése

Forrás

Játékgyűjtemény c. Dobbantó Diáktámogató füzetek
3. kiadvány

A feladat menete

A választott feladat szerint

40 perc **SALI-SALI...**

A diákok egészséges alapanyagokból készítenek étele-
ket.

Cél

Az együttműködés, az önálló kezdeményezés és kreati-
vítás fejlesztése

Forrás

[http://www.ok.hu/linktar/media,_hirkozles/konyvek/
receptek,_szakacskonyvek,_etelek/salatak/index.html](http://www.ok.hu/linktar/media,_hirkozles/konyvek/receptek,_szakacskonyvek,_etelek/salatak/index.html)

[http://videosmart.hu/video/konnyu-nyari-salata-
keszites](http://videosmart.hu/video/konnyu-nyari-salata-keszites)

[http://videosmart.hu/video/tavaszi-friss-salata-keszi-
tese-ontettel](http://videosmart.hu/video/tavaszi-friss-salata-keszi-tese-ontettel)

<http://salata.lap.hu/>

<http://www.tutitippek.hu/blog/gyumolcssalata.php>

<http://www.tutireceptek.hu/gyumolcs-salata>

<http://www.mimi.hu/gaszstro/gyumolcssalata.html>

Felhasználhatók a Vendéglátás szakmacsoport 3. rész-
moduljának képei.

A feladat menete

1. A diákok 3-4 fős csoportban dolgozzanak!
2. Az interneten ötletet szerezhettek arról, hogy mit készítsenek.
3. Ossa ki az alapanyagokat!
4. A kész salátákat a csoport együtt is elfogyaszthatja, de ha lehetőség van rá, ki is lehet adagolni kis mű-
anyag tálakban, amelyeket az iskola tanulóinak ér-
tékesíthetnek.
5. Az elkészült ételeket a diákok értékelhetik esztéti-
kai megjelenés szerint.

4. FOGLALKOZÁS

Montázs készítése

Montázs készítése az otthonról hozott, az egészség-
ügyhöz és az egészséges életmódhoz kapcsolódó képek,
szövegek alapján

Időigény

45 perc

Eszközök

- Újságok
- Képek
- Szövegek
- Internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépek
- Színes ceruzák
- Ollók
- Ragasztó
- Kartonlap

45 perc **BESZÉDES KÉPEK**

A diákok egészségről alkotott véleményének megjele-
nitése képekben

Cél

Az önkifejezés, problémamegoldás és kreativitás fej-
lesztése csoportos és páros feladat révén

Forrás

A Feltárás című foglalkozás alkalmával talált cikkek,
képek felhasználása

<http://www.nestle.hu/eletmod/Queries/Questions.aspx?id=14> (teszték az egészséges táplálkozásról)

<http://www.dietetikamindenkinek.hu/egeszsegestaplalkozas.php>

http://www.hazipatika.com/articles/Az_egeszseges_taplalkozas_12_pontja?aid=20020827162201

<http://www.taplalkozas.com/>

A feladat menete

1. A tanulók alkossanak párokat! Lehetnek önkéntes párok, de húzhatnak is az előre elkészített különböző színű ceruzákból (minden színből kettő egyforma legyen), majd az egyforma színűeket húzó tanulók alkossanak párokat!

2. Minden párt kérjen meg, hogy az egészséggel kapcsolatban találjanak egy fogalmat (lehet negatív is, pl. drog, alkoholizmus, sport, egészséges/egésztelen ételek stb.).
3. Majd a választott fogalom/téma alapján készítsenek tablókat! Ehhez különféle technikák alkalmazhatók (montázs, mozaikkép stb.).
4. Az elkészült tablókból kiállítást rendezhetnek.
5. A kiállítás megtekintése után fogalmazzák meg véleményüket a tanulók!

5. FOGLALKOZÁS

Gipszképek készítése

Az egészségügyben gyakran alkalmazzák a gipszet gyógyításra, ezen a foglalkozáson a diákok megismerkedhetnek a tulajdonságaival.

Időigény

45 perc

Eszközök

- Modellgipsz
- Víz
- Keverő edény
- Mérőpohár
- Kanál
- Sablonok
- Festékek
- Ecsetek
- Díszítő elemek

45 perc ÖNTSD KI!

Gipszből ajándéktárgyak készítése

Cél

Kreativitás, kez ügyesség fejlesztése

Forrás

http://www.kreativhobby.hu/egyeb/webelemek/pag_hobbytechnikak.aspx?APAID=106

<http://gipsz.lap.hu/#b20358437>

<http://a-x.hu/page.php?90>

<http://www.kreativhobby.hu/modellezes/gipsz/gipszontes.html>

<http://www.vegymeg.hu/index.php?stilus=lap&hiv=57>

A feladat menete

1. Lehetőség szerint a diákok egyedül dolgozzanak!
2. Sima papírdobozba (sajtos, gyógyszeres stb.) öntsenek bekevert modellgipszet, majd fessék rá az előzőleg megtervezett mintát!
3. Természetesen kreatív boltban lehet kapni gipszkiöntőformát is, amely többször használatos, és különböző formákban árulják.
4. Fél óra kötés után a mintákat óvatosan ki lehet pattintani a formákból.

5. A megszáradt formákat (vastagságtól és hőmérséklettől függően ez akár egy napig is eltarthat!) tetés szerint vízfestékekkel ki lehet festeni, a hátoldalukra mágnescsíkot ragasztva hűtőmágnesnek is elkészíthető.
6. Alternatív lehetőségként kéz- vagy láblenyomatot is készíthetnek.
7. A feladat lezárásaként beszéljék meg, hogy milyen nehézségekkel kellett szembenézni a gipsszel való munkálkodás során! Miért lehet nehéz az egészségügyben dolgozni vele?

Megbeszélés/Értékelés

A kész darabokat a diákok értékesíthetik, de ajándéktárgynak is kitűnő.

6. FOGLALKOZÁS

Kötözzük be egymás sebét!

Ismeretszerzés az alapvető elsősegély-nyújtási eljárásokról feladatlap segítségével. Különböző sérülések imitálása, majd a sérülés minél szakszerűbb ellátása! Pl. nyomókötés készítése, eltört kar rögzítése, vágás, felületi sérülés ellátása stb.

Időigény

45 perc

Eszközök

- Géz
- Ragtapasz
- Sebhintőpor
- Sín
- Fásli
- Internet-hozzáféréssel rendelkező számítógép

Cél

Segítségnyújtás, egymásra utaltság és gondoskodás megtapasztalása, mások érzelmeinek azonosítása

Forrás

<http://www.fsz.bme.hu/mtsz/szakmai/tvok12.htm> (sebek, vérzések)

<http://www.vital.hu/themes/sick/nyiltseb1.htm?page=0%2C0#Tennival%C3%B3k%2C%20els%C5%91seg%C3%A9ly> (sebek ellátása)

<http://www.sulinet.hu/tart/fcikk/Kiec/0/10991/1> (sebek ellátása)

4. melléklet: Kötözzük be egymás sebét! – feladatlap

5. melléklet: Kötözzük be egymás sebét! – megoldókulcs

A feladat menete

1. Ossa ki minden diáknak a feladatlapot (4. melléklet)! (A diákok dolgozhatnak párban is.)
2. A megoldásra adjon 15-20 percet!
3. Adjon meg a diákoknak a forrásban megjelölt honlapcímeket, ahol ellenőrizhetik tippjeiket!
4. Biztonságképpen közösen beszélje meg a csoport a helyes válaszokat – ehhez segítséget ad a pedagógusnak az 5. melléklet megoldókulcsa.
5. Az új ismeret alapján egy önként jelentkező „sebesüljön” meg, és szintén önként jelentkező/jelentkezők lássák el a sebét!

Megbeszélés/Értékelés

A 4. melléklet: Kötözzük be egymás sebét! – feladatlap kerüljön a portfólióba!

Változatok

Érdekesebbé teheti a foglalkozást, ha a tanulók eljátszák a sebesülés történetét, és nehezítheti úgy, hogy a sebesült csak egy-két jellemző tünetet mond magáról, és a többieknek ki kell találniuk, hogy mi a baja.

7. FOGLALKOZÁS

Védőoltás

Beszélgetés a kisgyermekkori fertőző betegségekről, valamint a védőoltások hasznosságáról és veszélyeiről

Időigény

45 perc

Eszközök

- Internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépek

35 perc **FERTŐZŐ BETEGSÉG!**

A diákok saját tapasztalataikat és ismereteiket felhasználva ismerkednek a fertőző betegségekkal és a védőoltások használatával.

Cél

A kommunikáció és a tolerancia fejlesztése, az együttműködés és a csoportmunka támogatása

Forrás

<http://www.hazipatika.com/services/betegseglexikon/view?id=78>

http://hu.wikipedia.org/wiki/Fert%C5%91z%C5%91_betegs%C3%A9gek_list%C3%A1ja

http://www.mimi.hu/betegseg/fertozo_betegseg.html

http://egeszseg.origo.hu/cikk/0535/837457/gyermek_kori_1.htm

http://www.informed.hu/betegsegek/betegsegek_reszletesen/infections

A feladat menete

1. Kötetlen beszélgetéssel kezdjük!
2. A diákokat ültesse körbe!
3. Tegye fel a kérdést: Ki milyen betegséget kapott már el? Hogyan gyógyult meg?
4. Mit tudnak róla, melyik fertőző betegség ellen kaptak már védőoltást?
5. Alakítsanak 2-3 fős csoportokat (mondja az ABCDE betűket sorban egymás után, egy-egy diákra mutatva, és az egyforma betűk alakítsanak egy csoportot!)
6. Az internet segítségével nézzenek utána a különböző fertőző betegségeknél, lehetőleg különböző betegségeket válasszanak!
7. A foglalkozás végén minden csoport kapjon 2-3 percet, hogy elmondhassa a jellemzőket!

Változatok

Könnyítheti a feladatot, ha megad bizonyos betegségeket, és a tanulóknak ezt a betegséget kell definiálni az internet segítségével (a wikipédián megtalálhatók pl. a bárányhimlő, ebola, mumpsz, kolera, kanyaró stb.).

10 perc **ÉRTÉKELÉS**

A nap értékelése feladatlap segítségével

Cél

Az események és élmények tudatos végiggondolása, saját viszonyulások tudatosítása

Forrás

6. *melléklet*: Értéklelél – értékelőlap

A feladat menete

1. Mindenki kapjon egyet a feladatlapból!
2. Ha marad idő, szavazataikat osszák meg a diákok egymással!

A részmodulban

Ráhangelést szolgáló feladatok:

- Önértékelés
- Önts ki!

Elsajátítást támogató feladatok:

- Tabu
- Feltárás
- Sali-sali...
- Beszédes képek
- Köttözzük be egymás sebé!
- Fertőző betegség

Alkalmazást gyakoroltató feladatok:

- Tabu
- Beszédes képek
- Köttözzük be egymás sebé!
- Fertőző betegség
- Szakrendelőbe megyünk

ÉRTÉKELÉS

A portfólióba kerüljenek:

1. *melléklet*: Önértékelés – feladatlap
3. *melléklet*: Szakrendelőbe megyünk – feladatlap
4. *melléklet*: Köttözzük be egymás sebé! – feladatlap

FORRÁSOK

<http://www.sulinet.hu/tart/fcikk/Kiec/0/10991/1>

<http://www.nestle.hu/eletmod/Queries/Questions.aspx?id=14> (tesztek az egészséges táplálkozásról)

<http://www.dietetikamindenkinek.hu/egeszsegestaplalkozas.php>

http://www.hazipatika.com/articles/Az_egeszseges_taplalkozas_12_pontja?aid=20020827162201

<http://www.taplalkozas.com/>

http://www.ok.hu/linktar/media,_hirkozles/konyvek/receptek,_szakackonyvek,_etelek/salatak/index.html

<http://videosmart.hu/video/konnyu-nyari-salata keszites>

<http://videosmart.hu/video/tavaszi-friss-salata-keszites-ontettel>

<http://salata.lap.hu/>

<http://www.tutitippek.hu/blog/gyumolcssalata.php>

<http://www.tutireceptek.hu/gyumolcs-salata>

<http://www.mimi.hu/gasztr/gyumolcssalata.html>

<http://www.nestle.hu/eletmod/Queries/Questions.aspx?id=14> (tesztek az egészséges táplálkozásról)

<http://www.dietetikamindenkinek.hu/egeszsegestaplalkozas.php>

http://www.hazipatika.com/articles/Az_egeszseges_taplalkozas_12_pontja?aid=20020827162201

<http://www.taplalkozas.com/>

http://www.kreativhobby.hu/egyeb/webelemek/pag_hobbytechnikak.aspx?APAID=106

<http://gipsz.lap.hu/#b20358437>

<http://a-x.hu/page.php?90>

<http://www.kreativhobby.hu/modellezes/gipsz/gipszontes.html>

<http://www.vegylmeg.hu/index.php?stilus=lap&hiv=57>

<http://www.fsz.bme.hu/mtsz/szakmai/tvok12.htm> (sebek, vérzések)

<http://www.vital.hu/themes/sick/nyiltseb1.htm?page=0%2C0#Tennival%C3%B3k%2C%20els%C5%91seg%C3%A9ly> (sebek ellátása)

<http://www.sulinet.hu/tart/fcikk/Kiec/0/10991/1> (sebek ellátása)

<http://www.hazipatika.com/services/betegseglexikon/view?id=78>

http://hu.wikipedia.org/wiki/Fert%C5%91z%C5%91_betegs%C3%A9gek_list%C3%A1ja

http://www.mimi.hu/betegseg/fertozo_betegseg.html

http://egeszseg.origo.hu/cikk/0535/837457/gyermek_kori_1.htm

http://www.informed.hu/betegsegek/betegsegek_reszletesen/infections

1. MELLÉKLET

Önértékelés – feladatlap

Szerintem én azért lennék jó (a választott szakma nevét
írd a pontozott vonalra), mert:

1.
2.
3.
4.

A (a párod nevét írd a pontozott vonalra) szerint azért lennék jó, mert:

1.
2.
3.
4.

Nem értünk egyet, mert:

1.
2.
3.
4.

A csoport véleménye az, hogy:

1.
2.
3.
4.

Egyéb észrevételem a későbbiekre:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ez kerüljön a portfóliódba!

2. MELLÉKLET**TABU – PÉLDAKÁRTYÁK**

Ki kell vágni!

INFÚZIÓ	INJEKCIÓS TŰ
GÉZLAP	VÉRNYOMÁSMÉRŐ
SEBTAPASZ	LÁZMÉRŐ
FÁSLI	KACSA

LÁZLAP**SEBFERTŐTLENÍTŐ****KÉMCSŐ****RECEPT****ÁGYNEMŰ****ORVOSSÁG**

3. MELLÉKLET

Szakrendelőbe megyünk – feladatlap

Töltsd ki, ha szükséges, az internet segítségével!

A lakhelyemhez legközelebb eső szakrendelő címe:

.....

Telefonszáma:

Honlapjának címe:

Egészségügyi szakágazatok	Milyen betegségekkel lehet oda menni?	Szükséges-e előzetes bejelentés/beutaló?	Rendelési idő

Ez kerüljön a portfóliódba!

4. MELLÉKLET

Kötözzük be egymás sebét! – feladatlap

1. Írd be a fogalomhoz a megfelelő meghatározást!

Metszett vagy vágott seb:

.....

Zúzott seb:

.....

Szúrt seb:

.....

Szakított seb:

.....

Harapott seb:

.....

Lőtt seb:

.....

Meghatározások

- Lehet be- vagy áthatoló, a vérzés csekély, de igen nagy a fertőzés veszélye
- Éles tárgy okozta, éles, sebszélű, többnyire erősen vérző seb, a fertőzésveszély viszonylag csekély
- Tátongó, nagy sebfelület, erős vérzés, nagy fájdalom
- Minden ilyen seb eleve fertőzöttnek tekintendő
- Lehet emberi vagy állati, nagy a fertőzési lehetőség és a fájdalom
- A leggyakoribb, tompa tárgy okozza, a vérzés kismértékű, de nagy a fertőzés veszélye és a fájdalom. A seb enyhe formája a horzsolás, amely csak a bőr felületét érinti.

2. Töltsd ki a táblázatot! Melyik vérzésre mi a jellemző, és hogyan kell ellátni? Írd a sorszámozkat és a betűjeleket a megfelelő helyre!

A vérzés fajtái

Hajszáleres vérzés	Visszeres–vénás vérzés	Vivőeres–artériás vérzés	Orrvérzés	Fülvérzés

Jellemzők

1. Többsnyire koponyasérülés jele.
2. A szív működésével egyidejűleg lüktető, élénkpiros vért veszít a beteg, amely könnyen okozhat elvérzést, ez azonban függ a sérült artéria nagyságától.
3. Többsnyire spontán csillapodik, hacsak a beteg nem szenved véralvadási zavarban.
4. Sötétvörös színű, nagy mennyiségű vér távozik. Nagy az elvérzés veszélye, vagy ha nagy véna sérül, könnyen bekövetkezik légembólia is. (Levegő jut az érrendszerbe, és elzárhat fontos ereket.)
5. Általában magas vérnyomás vagy az orrnyálkahártyában levő értágulatok megrepedése okozza.

Ellátás

- a) Tamponálni tilos!
- b) Nyomókötést kell rátenni. Ez úgy készül, hogy a sebet steril gézzel fedjük, a géz fölé keményebb vattacsomót vagy összetekert pólyát helyezünk, majd szoros pólyázással biztosítjuk a kellő nyomást. Szorítókötés alkalmazása szigorúan tilos!
- c) Fedőkötést kell rátenni!
- d) A beteg a fejét hajtsa előre, és két ujjával az orrszárnyakat legalább öt percig szorítsa össze! Amennyiben ez hatástalan, úgy géztampon behelyezése indokolt.
- e) Vagy nyomókötést kell ráhelyezni, vagy olyan esetben, ha nyomókötés nem helyezhető fel (arc, nyak, kulcscsont feletti artéria), ujjal kell a vérző eret az alatta levő csontozhoz hozzányomni. Hónaljából vagy térdhajlatból eredő vérzésnél a hajlatba gézgombócot helyezhetünk, és a végtagot arra hajlítjuk rá. Általános szabály, hogy a vérző testrész lehetőleg a test többi részéhez viszonyítva magasabban legyen. Szorítókötés alkalmazása itt is szigorúan tilos!

Ez kerüljön a portfóliódba!

5. MELLÉKLET

KÖTÖZZÜK BE EGYMÁS SEBÉT! – MEGOLDÓKULCS

A sebek fajtái

1. Metszett vagy vágott seb: éles tárgy okozta, éles, sebszélű, többnyire erősen vérző seb. A fertőzésveszély viszonylag csekély.
2. Zúzott seb: a leggyakoribb, tompa tárgy okozza. A vérzés kisfokú, de nagy a fertőzés veszélye és a fájdalom. A zúzott seb enyhe formája a horzsolás, amely csak a bőr felületét érinti.
3. Szúrt seb: lehet be- vagy áthatoló. A vérzés csekély, de igen nagy a fertőzés veszélye.
4. Szakított seb: tátongó, nagy sebfelület, erős vérzés, nagy fájdalom.
5. Harapott seb: lehet emberi vagy állati harapás, nagy a fertőzési lehetőség és a fájdalom.
6. Lőtt seb: minden lőtt seb eleve fertőzöttnek tekintendő.

A vérzés fajtái

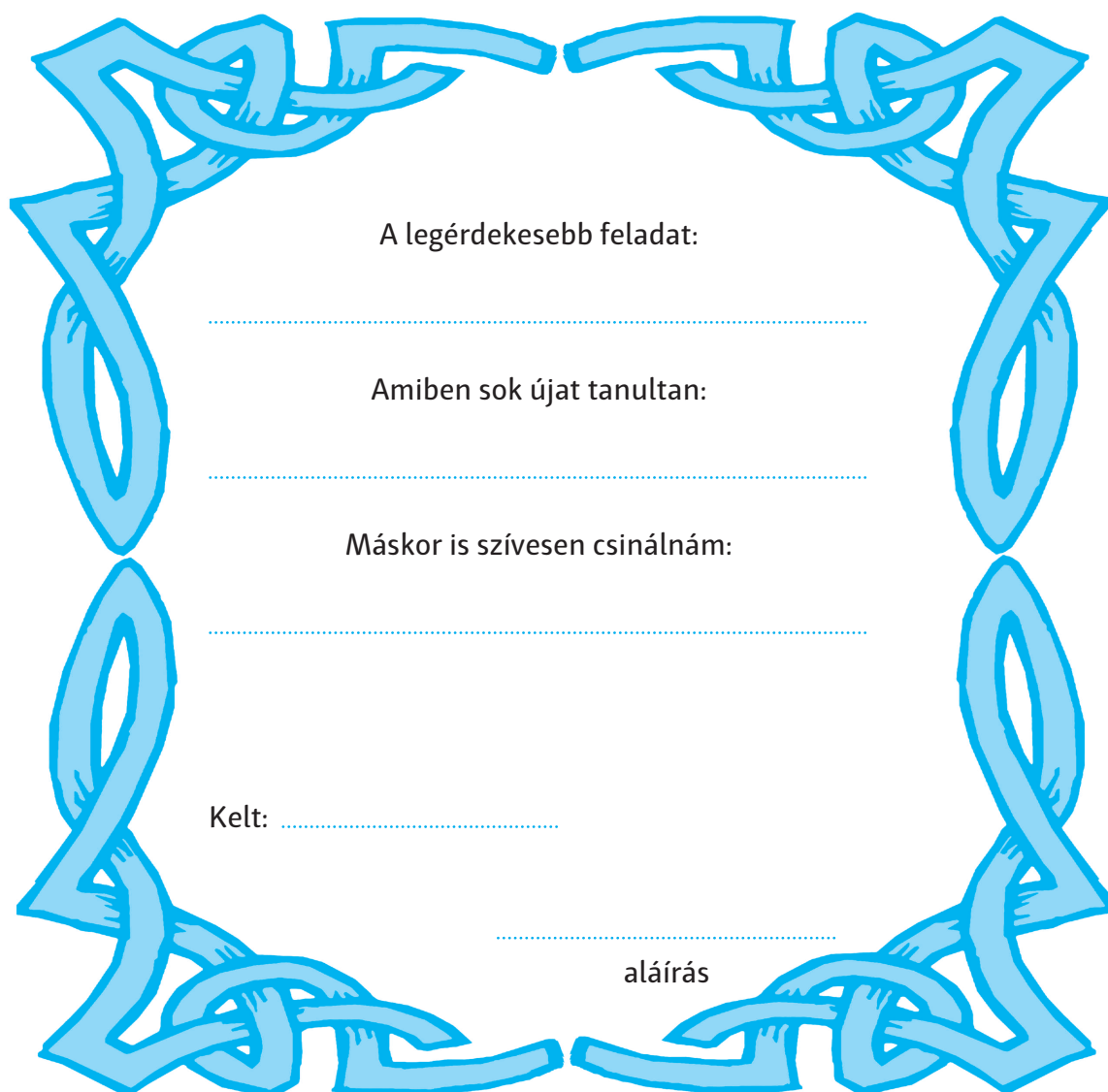
- A hajszáleres vérzés – **(3. c)** – többnyire spontán csillapodik, hacsak a beteg nem szenved véralvadási zavarban. Ellátása a fedőkötés.
- A visszeres (vénás) vérzés – **(4. b)** – esetén sötétvörös színű, nagy mennyiségű vér távozik. Nagy az elvérzés veszélye, vagy ha nagy véna sérül, könnyen bekövetkezhet légembólia is. (Levegő jut az érrendszerbe, és elzárhat fontos ereket.) Ellátása: nyomókötés. Ez úgy készül, hogy a sebet steril gézzel fedjük, a géz fölé keményebb vattacsomót vagy összetekert pólyát helyezünk, majd szoros pólyázással biztosítjuk a kellő nyomást. Szorítókötés alkalmazása szigorúan tilos!
- Vivőeres (artériás) vérzés – **(2. e)** – esetén a szív működéssel egyidejűleg lüktető, élénkpiros vért veszít a beteg, mely könnyen okozhat elvérzést, ez azonban függ a sérült artéria nagyságától. Ellátása: vagy az előbb leírtak szerinti nyomókötés, vagy olyan esetben, ha nyomókötés nem helyezhető fel (arc, nyak, kulcscsont feletti artéria), ujjal kell a vérző eret az alatta levő csonthoz hozzányomni. Hónaljából vagy térdhajlatból eredő vérzésnél a hajlatba gézgombócot helyezhetünk, és a végtagot arra hajlítjuk rá. Általános szabály, hogy a vérző testrész lehetőleg a test többi részéhez viszonyítva magasabban legyen. Szorítókötés alkalmazása itt is szigorúan tilos!
- Orrvérzés – **(5. d)** – általában magas vérnyomás vagy az orr nyálkahártyájában levő értágulatok megrepedése okozza. Teendők: a beteg a fejét hajtsa előre, és két ujjával az orrszárnyakat legalább öt percig szorítsa össze. Amennyiben ez hatástalan, úgy géztampon behelyezése indokolt.
- Fülvérzés – **(1. a)** – többnyire koponyasérülés jele! Tamponálni tilos.

6. MELLÉKLET

Értéklevél – értékelőlap

A részmodul feladatai közül írd be a véleményedet kifejezőket az oklevélbe!

- Beszédes képek
- Feltárás
- Fertőző betegség
- Kötözzük be egymás sebeit!
- Önértékelés
- Öntsd ki!
- Sali-sali...
- Szakrendelőbe megyünk
- Tabu

A legérdekesebb feladat:

.....

Amiben sok újat tanultam:

.....

Máskor is szívesen csinálnám:

.....

Kelt:

.....

aláírás

Ez kerüljön a portfóliódba!

4. RÉSZMODUL

MIELŐBBI JOBBULÁST!

Az egészségügy szakmacsoportba tartozó szakmákkal kapcsolatos ismeretek rögzítésén túl (Akasztófa és Memory játék) a részmodul új ismereteket nyújt a mindennapi veszélyforrások és az egészségügy részterületeinek azonosítása, az egészségügyben jellemző hierarchiában történő eligazodás terén. Több feladat is a társadalmi-gazdasági folyamatok összefüggéseinek felismerését támogatja (Magánrendelőm lesz! és Várom kedves leendő pácienseimet c. feladatok).

KIEMELTEN FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK

- Figyelem-összpontosítás
- Csoportos problémamegoldás
- Kezdeményezőkészség
- Társadalmi-gazdasági összefüggések felismerése
- Önálló ismeretszerzés

IDŐIGÉNY

- 7 óra

MELY CÉLOK ELÉRÉSÉHEZ JÁRUL HOZZÁ?

Az egészségügy szakmacsoportba tartozó szakmákkal kapcsolatos ismeretek ismételése és rögzítése révén hozzájárul az életpálya-építés során meghozandó döntések megalapozottá tételéhez.

A munka világának kompetenciái közül a feladatok a társadalmi-gazdasági folyamatok tudatosítását támogatják.

Az önálló információszerzést és csoportos problémamegoldást támogató feladatok hozzájárulnak a munka világában nélkülözhetetlen kezdeményezőkészség kompetenciájának fejlődéséhez.

SZAKTUDOMÁNYI ÉS PEDAGÓGIAI HÁTTÉR

Az egészségügyi egyenlőtlenségekről

Mint Európa és az Európai Unió számos országában, Magyarországon is jelentős egyenlőtlenségek vannak a gyermekek egészségi állapotában és az egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférésükben is. Ez különösen olyan gyermekes családoknál tapasztalható, akiknél a minőségi egészségügyi, oktatási, informatikai szolgáltatásokhoz való hozzájutás, illetve a lakáskörülmények és a táplálkozás nem megfelelő.

Tudományosan bizonyított, hogy ezen egészségügyi egyenlőtlenségek nagy részéért a szociális tényezők a felelősek: a szociálisan hátrányosabb helyzetű és/vagy marginalizált csoportokhoz tartozó emberek betegebbek és korábban halnak meg, mint előnyösebb társadalmi helyzetű társaik. A gyermekeket érintő halálozások és egészségi problémák 30–50%-a még az Európai Unió

15 régebbi – gazdagabb – tagországában is összefüggésben van a szülők hátrányos társadalmi-gazdasági helyzetével. Ezért a betegségek társadalmi terhét csökkenteni szándékozó egészségügyi és népegészségügyi programok csak akkor érhetik el egyébként szükséges és lehetséges céljukat, ha a halálozások és a megbetegedések alapvető okaival is foglalkoznak.

Számos területen már bizonyossággal tudható, hogy mit kell tenni, de a már rendelkezésre álló hatásos beavatkozások sem mindig jutnak el elég emberhez, illetve azokhoz, akiknek ezekre a legnagyobb szükségük lenne. Ezért minden, a megbetegedéseket csökkenteni és életeket megmenteni hivatott egészségügyi programnak figyelembe kell vennie az egészség társadalmi összetevőit is, mivel ezek határozzák meg azt, hogy a rendelkezésre álló tudás és az erőforrások eljutnak-e minden rászoruló gyermekhez és anyához. Ez egyben hozzásegít minket megtörni a szegénység és betegség ördögi körét.

A minisztérium lapján felvilágosítást szerezhet az egészségügy szakmacsoporttal kapcsolatban:

<http://www.eum.hu/main.php>

Egyéb információ:

<http://drinfo.eum.hu/drinfo/pid/0/channelFormatter/oid/0/Channel.5501>

Munkahelyi megfigyelés

Megjegyzés: Ha nem volt megoldható, hogy az egész osztály együtt menjen munkahelyi megfigyelésre, akkor a csoport fele munkahelyi megfigyelést végez, és az iskolában maradókkal a 4. részmodul 3–5. foglalkozás végezhető el! Lásd részletesebben a modulleírást!

AJÁNLOTT FELDOLGOZÁSI MÓD

1. FOGLALKOZÁS

Akasszuk szögre!

A szakmák és jellemzőik felismerése

Időigény

45 perc

Eszközök

- Tábla és kréta
- Internet-hozzáféréssel rendelkező számítógép
- Telefonkönyv
- Mágnes tábla és mágnesek (Vagy gyurmaragaccsal is rögzíthetjük a táblára a közös produktumokat.)

15 perc AKASZTÓFAJÁTÉK

Az ebbe a szakmacsoportba tartozó szakmák nevét betűnként egy-egy vízszintes vonallal ki kell jelölni, majd a tanulóknak ki kell találni a nevet.

Cél

Az önálló gondolkodás, problémamegoldás és kreativitás fejlesztése

A feladat menete

1. A tanulók 2-3 fős csoportokban dolgozzanak! (A csoportalakítás történhet úgy, hogy 1, 2, 3-as számot egyenlő elosztásban írjon papírcetlikre, majd a tanulók húzzanak egyet! Az azonos számot húzó diákok alakítanak egy csoportot.)
2. A feladat során csoportonként haladunk: az első csoport felírja a táblára a szakmacsoportba tartozó választott szakma nevét úgy, hogy csak vízszintes vonalakat ír (könnyíthető, ha a dupla betűket kétszer aláhúzzák).
3. A többi csapat felváltva mondja az ábécét, ha nincs az a betű a névben, amit a csoport mondott, készül az akasztófa!
4. Amelyik csoport előbb kitalálja, az kap egy pontot, és ők készítik a következő feladványt.
5. Az a csoport a nyertes, akinek a legtöbb pontja van.

Változatok

Az Akasztófajáték helyett a Memóriajáték c. feladatot is végezhetik.

15 perc MEMÓRIAJÁTÉK

Összeillő kártyapárok megtalálása – a hagyományos memóriajáték szabályai szerint.

Cél

A memória fejlesztése és az új ismeret begyakorlása

Forrás

1. melléklet: Memóriajáték – kártyák

A feladat menete

1. A már kialakult csoportok versenyezzenek egymással!
2. Mágneses táblára rögzítse a kivágott kártyákat!
3. A csoportok két kártyát fordíthatnak fel, ha megegyezik, pontot kapnak, és újra ők fordíthatnak, ha nem, vissza kell fordítani a két kártyát.
4. Akkor van vége a játéknak, ha minden szakmának megvan a párja. Az a csoport nyert, amelynek a legtöbb pontja gyűlt össze.

30 perc KÁRTYAVÁLASZ

Az eddigi ismereteik és attitűdjeik alapján választanak a diákok egy kijelentés kezdeményt a szakmacsoporttal kapcsolatban, és azt saját preferenciáiknak megfelelően befejezik.

Cél

Önismeret növelése, viszonyulások tudatosítása és megfogalmazása, az önértékelés fejlesztése.

Forrás

2. melléklet: Kártyaválasz – példakártyák
3. melléklet: Kártyaválasz-értékelés – feladatlap

A feladat menete

1. A tanulók egyedül dolgoznak.
2. Tegye ki az asztalra a példakártyákat és az üres kártyákat is!
3. Kérje meg a diákokat, hogy gondoljanak egy szakmára ebből a szakmacsoportból! A szakmával kapcsolatban kialakuló érzéssel összhangban álló kártyát válasszák ki a 2. melléklet: Kártyaválasz kártyái közül az asztalról, vagy készítsenek maguknak egyet egy üres kártya választásával!
4. Ha mindenki húzott, akkor egyenként mondják el a választott szakmát, és indokolják választásukat!
5. Kérje meg a tanulókat, hogy írják le a választott szakmát és az ezzel kapcsolatos érzésüket az értékelőlapra, majd ez kerüljön a portfólióba!

Megbeszélés/Értékelés

A 3. melléklet: Kártyaválasz-értékelés – feladatlap kerüljön a portfólióba.

Változatok

Ha az idő engedi, a Feltárás c. feladat folytatható.

2. FOGLALKOZÁS

Elsősegély

A feladat segítséget nyújt a háztartási balesetek felismerésében és a szükséges segítségnyújtásban.

Időigény

45 perc

Eszközök

- Tábla
- Kréta
- Internet-hozzáféréssel rendelkező számítógép
- Hirdetési újságok

20 perc MIT TEGYÜNK, HA...

Veszélyforrások azonosítása a mindennapi életben ötlebörze és a teendők megfogalmazásával irányított beszélgetés révén

Cél

Az önálló gondolkodás, kezdeményezőkézség és problémamegoldás fejlesztése, az egymásrautaltság felismerésének támogatása

Forrás

4. melléklet: Mit tegyünk, ha... – feladatlap

A feladat menete

1. Ötlebörze segítségével gyűjtsenek különböző háztartási baleseteket, és ezeket írja fel a táblára!
2. Beszéljék meg, mi a teendő ezekben az esetekben!
3. A diákok a megbeszélést követően töltsék ki a 4. melléklet feladatlapját!

Megbeszélés/Értékelés

A 4. melléklet: Mit tegyünk, ha... – feladatlap kerüljön a portfólióba!

15 perc KERESSÜNK MUNKÁT!

Álláskeresés interneten és reklámújságokból

Cél

A problémamegoldás, önálló ismeretszerzés gyakorlása

Forrás

Újságok (Expressz, helyi napilap stb.)

Megfelelő internetes oldalak (pl. www.jobpilot.hu, www.expressz.hu, www.jobline.hu, <http://www.expressz.hu/allas/egeszsegugy/apolas/> stb.)

A feladat menete

1. A tanulók párban dolgozzanak! (Lehetőleg az azonos érdeklődési körűek dolgozzanak együtt!)
2. Válasszák ki a mindkettőjük számára szóba jöhető foglalkozásokat a szakmacsoportból!
3. A kiválasztott foglalkozáshoz keressenek az interneten, illetve reklámújságokból megfelelő munka-lehetőséget!
4. Amikor a csoport minden tagja talált magának megfelelőt, közösen beszéljék meg a lehetőségeket!
5. Kérje meg a diákokat, hogy a számukra megfelelőt jegyezzék le, majd tegyék a portfóliójukba!

Megbeszélés/Értékelés

A választott munkalehetőség kiírt adatait tartalmazó lap kerüljön a portfólióba!

Változatok

A Keressünk munkát! c. feladat helyett végezhetjük Az ideális munkahely c. feladatot is.

AZ IDEÁLIS MUNKAHELY

Kérje meg a tanulókat, hogy engedjék el a fantáziájukat, majd pár mondatban írják le, milyen lenne szerintük az ideális munkahely ebben a szakmacsoportban!

Megbeszélés/Értékelés

A rövid ideális munkahelyjellemzések kerüljenek a portfólióba!

10 perc NAPZÁRÓ

A választott játék függvénye

Cél

A nap zárása, visszatekintés a napra

Forrás

Játékgyűjtemény c. Dobbantó Diáktámogató füzetek 3. kiadvány

A feladat menete

A választott játék függvényében

3. FOGLALKOZÁS

Szükség van ránk(!)

Az eddigi ismeretek felelevenítése, szituációs játék a tanultak gyakorlati alkalmazásához

Időigény

45 perc

Eszközök

- Tábla
- Filctoll
- Papír
- Ceruza

15 perc **NAPNYITÓ**

A választott feladattól függően

Cél

A megérkezés támogatása, az együttlét alaphangulatának megteremtése

Forrás

Játékgyűjtemény c. Dobbantó Diáktámogató füzetek 3. kiadvány

A feladat menete

A választott feladat szerint

30 perc **MEMÓRIATÁBLA**

A szakmacsoportba tartozó fogalmak ismétlése, rögzítése, alkalmazása emlékezeti feladat révén

Cél

A figyelem-összpontosítás, az emlékezetbe vésés stratégiáinak felismertetése

Forrás

Tanítási és Tanulási Receptkönyv, Alexandra, 2007 (154. o.)

1. részmodul 1. melléklet: Szakképesítések az egészségügy szakmacsoportban

A feladat menete

1. Mindenki egyedül dolgozzon!
2. Az eddig tanultakból írjon a táblára 10-12 kifejezést! (Lehet szakma vagy a szakmához kapcsolódó eszköz is.)

3. Adjon a diákoknak 1-2 percet, hogy megjegyezzék a listát!
4. Takarja le a listát, majd kérje meg a tanulókat, hogy emlékezetből írják le egy papírra a táblán lévő kifejezéseket!
5. Kérdezze meg a legtöbbet megjegyző diáktól, mit tett a sikeres megjegyzés érdekében!
6. Ha van érdeklődés, még egy kört játszhatnak ugyan ezzel a módszerrel.
7. „Most valami mást csinálunk” – csak szóban mondja a kifejezéseket, a diákok próbálják emlékezetbe vésni –, de papírra írni nem lehet! (Sorolj fel 10 kifejezést!)
8. Adott jelre próbáljanak leírni minél több kifejezést és fogalmat, amit hallottak!
9. Számolja össze, kinek hányat sikerült megjegyeznie!
10. Kérdezze meg a legtöbbet megjegyző diáktól, mit tett a sikeres megjegyzés érdekében!
11. Teljes körben beszélje meg, hogy ki volt sikeresebb a látott és ki a hallott információk megjegyzésében! Vajon ez miért lehet? (Egyéni preferenciáink vannak – a legtöbben a látott információt jegyzi meg jobban, majd utána a hallott információk kedvelése a második leggyakoribb.)

4. FOGLALKOZÁS

Dr. Bubó

A feladat segítséget nyújt az egészségügyben elterjedt magánpraxisok fajtáinak megismerésében és egy kis gazdasági ismeret megszerzésében is.

Időigény:

3 x 45 perc

Eszközök

- Kartonpapír
- Filctoll
- Kártyák

15 perc **MAGÁNRENDELŐM LESZ!**

Kötetlen beszélgetés és véleményalkotás az egészségügyről

Cél

Az önálló gondolkodás, a társadalmi-gazdasági folyamatok összefüggéseinek megértése, az önkifejezés és a véleménynyilvánítás fejlesztése, ráhangolás a szimulációs játéokra

A feladat menete

1. Mondja el a bevezető mondatot! (Sokat lehet hallani az egészségügyről.)
2. Majd kérdezze meg: Mi a véleményetek?
3. Ezután a diákok szólításra elmondják véleményüket, tapasztalatukat a témával kapcsolatban. Figyeljen arra, hogy mindenki elmondhassa véleményét!

120 perc **VÁROM KEDVES LEENDŐ PÁCIENSEIMET!**

Csoportos feladatmegoldás egy magánrendelő nyitásáról

Cél

A csoportszellem kialakítása, önálló véleménynyilvánítás, kreativitás és internetes tájékozódás fejlesztése. A gazdasági és társadalmi folyamatok közötti összefüggések felismertetése.

Forrás

<http://orvos.lap.hu/> (magánrendelők)

<http://www.sharelook.hu/egeszseg/maganrendelok.html> (magánrendelők)

http://www.hungarocenter.com/egeszseg/maganklinika_bp/ (magánrendelők)

<http://orvosimuszter.lap.hu/> (műszerek)

<http://www.orvostechnika.eu/> (kellékek)

<http://www.google.hu/imghp?hl=hu&tab=wi> (logók)

5. melléklet: Várom kedves leendő pácienseimet! – feladatlap

A feladat menete

1. Az előző feladattal történő átkötésként kérdezze meg a diákokat, hogy milyen állami egészségügyi ellátást vettek már igénybe! Mit tapasztaltak, milyen élményeik voltak? Kérdezzen rá, hogy járt-e már valaki magánrendelésen? Mit tapasztaltak, milyen élményeik voltak? – Ha vannak olyanok, akik már magánrendelésen jártak, akkor hasonlítsák össze a tapasztalatokat – volt-e különbség?
2. A feladatra történő közvetlen ráhangolásként ötletbörze segítségével gyűjtsék össze, hogy mi minden szükséges egy magánrendelés megindításához! (A személyi feltételeknél ne csak az orvosban gondolkodjanak, hanem takarító személyzet, asszisztencia stb.; beszéljék meg, hogy milyen rendelési időket tartanának ideálisnak – miért? Milyen szakrendelésen milyen műszerekre van szükség – ezeket hogyan érdemes beszerezni; mennyi időt szánnak egy betegre átlagban; stb.)
3. Alakítson 3-4 fős csapatokat (tetszés szerinti módon)!
4. Minden csapat egy orvoscsoporthoz. Beszéljék meg, milyen magánrendelést szeretnének nyitni!
5. Hívja fel főleg a fiúk figyelmét, hogy nem csak nőgyógyászati magánrendelők vannak!
6. Találjanak ki megfelelő nevet, esetleg logót a magánrendelő számára!
7. Mondja el, hogy nemcsak bevétel, kiadás is van! Esetleg mondjon példákat is a kiadások fajtáira, de mondja el, hogy ezek nem mindennap jelentkeznek! Adjon minden diáknak egy példányt a 5. mellékletből, és a csoportok közösen dolgozzanak rajta!

Megbeszélés/Értékelés

Az 5. melléklet: Várom kedves leendő pácienseimet! – feladatlap kerüljön a portfólióba!

Változatok

A feladatnál figyeljen arra, hogy mindenki a képességeinek megfelelő feladatot kapja a csoportban!

5. FOGLALKOZÁS

Vége az egészségnek?

A szakmacsoporttal való ismerkedés lezárása

Időigény

45 perc

Eszközök

- Csomagolópapír
- Filctoll
- Kártyák
- A/4-es lapok

30 perc **KIÉ A FELELŐSSÉG?**

A feladat segít eligazodni abban, hogyan épül fel egy kórház személyzetének hierarchiája.

Cél

Az önálló gondolkodás, egyéni véleményalkotás fejlesztése

Forrás

Tanítási Tanulási Receptkönyv, Alexandra, 2007. 139. o.
6. melléklet: Kié a felelősség? – kártyák

A feladat menete

1. Rakjon az asztalra egy nagy megrajzolt piramist!
2. A diákok egyenként felrakják a piramis megfelelő szintjére a kész kártyákat.
3. Ha a csoport nem ért egyet az elhelyezett kártya helyével, beszéljék meg, miért nem oda való! (A piramisban történő elhelyezésnél részben súgnak a beosztások megnevezései, pl. főnővér vs. ápoló, de az is segít, ha a képzettség szintjét veszik alapul.) Több jó megoldás is lehet az egyes végzettségekkel rendelkezők elhelyezésében, pl. dietetikus nővér. (Nem feltétlenül szükséges minden kártyát elhelyezni.)
4. Legyen üres kártya is – hiszen a kártyák csak példákat adnak, hogy a tanulók önállóan is találjanak ki beosztásokat.

Megbeszélés/Értékelés

A kész piramist a tanulók másolják le kicsiben, és tegyék a portfólióba!

Változatok

Differenciálhat úgy is, hogy a kész kártyákat a gyengébb tanuló kapja, a többieknek önállóan kell készíteni.

15 perc **NAPÉRTÉKELŐ**

A nap tevékenységeinek áttekintése feladatlap segítségével

Cél

A nap zárása, az élmények tudatosítása

Forrás

7. melléklet: Napértékelő – értékelőlap

A feladat menete

1. Minden diák kapjon egy példányt a feladatlapból!
2. Ha mindenki kitöltötte a feladatlapot, akkor teljes körben osszák meg egymással a diákok, hogy a két kategóriában mely feladatokat jelölték az 1. helyre!

A részmodulban

Ráhangolást szolgáló feladatok

- Akasztófajáték
- Az ideális munkahely
- Magánrendelőm lesz

Elsajátítást támogató feladatok

- Memórijáték
- Kártyaválasz
- Mit tegyünk, ha...
- Kié a felelősség?

Alkalmazást gyakoroltató feladatok

- Keressünk munkát!
- Memóriatábla
- Várom kedves leendő pácienseimet!

Értékelés

A portfólióba kerüljenek:

3. melléklet: Kártyaválasz-értékelés – feladatlap

4. melléklet: Mit tegyünk, ha... – feladatlap

A Keressünk munkát! c. feladatban a választott munkalehetőség kiírt adatait tartalmazó lapja

Az ideális munkahely c. feladatban elkészült rövid leírások

5. melléklet: Várom kedves leendő pácienseimet! – feladatlap

A Kié a felelősség? c. feladatban elkészült és lemásolt piramis

Források

A tevékenységek szervezésekor további változatosságot biztosíthatunk, ha a SZAKMA projekt módszertárát is alkalmazzuk: <http://www.szakma.hu/szakmamodszertar/index.php>

<http://www.eum.hu/main.php>

Egyéb információ:

<http://drinfo.eum.hu/drinfo/pid/0/channelFormatter/oid/0/Channel.5501>

<http://orvos.lap.hu/> (magánrendelők)

<http://www.sharelook.hu/egeszseg/maganrendelok.html> (magánrendelők)

http://www.hungarocenter.com/egeszseg/maganklinika_bp/ (magánrendelők)

<http://orvosimuszer.lap.hu/> (műszerek)

<http://www.orvostechnika.eu/> (kellékek)

<http://www.google.hu/imghp?hl=hu&tab=wi> (logók)

Álláskeresést segítő oldalak:

<http://www.expressz.hu/allas/egeszsegugy/apolas/>

<http://www.hoteljob.hu/>

<http://profession.hu/hu/allasok/ms/54>

<http://www.startapro.hu/allas>

1. MELLÉKLET**MEMÓRIAJÁTÉK – KÁRTYÁK**

Ki kell vágni!

Ápoló asszisztens	Ápoló asszisztens
Ápoló	Ápoló
Csecsemő- és gyermekápoló	Csecsemő- és gyermekápoló
Egészségőr, fertőtlenítő	Egészségőr, fertőtlenítő

Fülilleszték-készítő	Fülilleszték-készítő
Gyógyászati- segédeszköz- forgalmazó	Gyógyászati- segédeszköz- forgalmazó
Klinikai szakápoló	Klinikai szakápoló
Ortopédiai cipész	Ortopédiai cipész
Gyógyújszás- foglalkoztató	Gyógyújszás- foglalkoztató

2. MELLÉKLET**KÁRTYAVÁLASZ – PÉLDAKÁRTYÁK**

Ki kell vágni!

ÉRDEKES	UNALMAS
NEHÉZ	KÖNNYŰ
SOKAT KELL DOLGOZNI	UNDORODOM A SEBEKTŐL
NEM NEKEM VALÓ	NEM TAKARÍTANÁM MÁSOK PISZKÁT

IRTÓZOM A VÉRTŐL	SZERETNÉM EZT CSINÁLNI, MERT...
SOKAT KELL ÁLLNI	FÉLEK, HOGY KÁRT TESZEK VALAKIBEN
SZERETEK EMBEREKEN SEGÍTENI	ÉJJEL IS DOLGOZNI KELL
KORÁN KELL KELNI	IDEGESÍTENE A SOK BETEG LÁTVÁNYA

3. MELLÉKLET

Kártyaválasz-értékelés – feladatlap

1. Melyik szakmára gondoltál?

.....

2. Melyik kártyát választottad?

.....

3. Miért?

.....

.....

4. Minek kellene történni, hogy a későbbiekben megváltozzon a véleményed?

.....

.....

5. Egyéb észrevétel:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ez kerüljön a portfóliódba!

4. MELLÉKLET

Mit tegyünk, ha... – feladatlap

Töltsd ki a táblázatot!

A sérülés jellege/leírása	Szükséges intézkedések
Elvágtam az ujjamat szeletelés közben.	Fertőtlenítés, leragasztás ragtapasszal.

Ez kerüljön a portfóliódba!

5. MELLÉKLET

Várom kedves leendő pácienseimet! – feladatlap

1. A magánrendelő típusa:

2. Fantázianeve:

3. Logója:

4. Adatok:

- A magánrendelő havi bérlete 250 000 forint.
- Havi rezsiköltség 210 000 forint (áram, fűtés, víz és telefon).
- Egyszerre csak két orvos tud dolgozni, mert csak két rendelő van.
- Egy beteggel legalább fél órát kell foglalkozni.
- Ha egy orvos 200 990 forintot akar keresni tisztán (nettó) egy hónapban, akkor ez havi 367 000 forint bruttó keresetet jelent. Ahhoz, hogy egy orvosnak egy hónapban bruttó 367 000 forintot tudjon fizetni a vállalkozás, a vállalkozásnak **484 745** Ft nyereséget kell termelnie.

5. Hány beteget, milyen vizsgálati díjjal kell fogadni egy hónapban ahhoz, hogy minden költséget fedezni lehessen – beleértve az orvosok fizetését is? (A feladatlap hátlapját lehet használni a számolásokhoz.)

Válasz:

.....

6. Az interneten történő tájékozódás alapján milyen egyéb költségekre lehet számítani?

.....

.....

Ez kerüljön a portfóliódba!

6. MELLÉKLET**KIÉ A FELELŐSSÉG? – KÁRTYÁK**

Ki kell vágni!

Főorvos	Osztályos orvos
Főnővér	Tanuló nővér
Nővér	Kórházigazgató
Műtős fiú	Takarító
Dietetikus	Osztályvezető főorvos

Orvos gyakornok	Egészségügyi gázmester
Gyógytornász	Laborteknikus
Laborasszisztens	Szakápoló
Betegszállító	Kórház gazdasági igazgató

7. MELLÉKLET

Napértékelő – értékelőlap

Írd a feladat sorszámát a megfelelő lépcsőhöz!

1. Akasztófajáték	6. Memórijáték
2. Kié a felelősség?	7. Memóriatábla
3. Az ideális munkahely	8. Mit tegyünk, ha...
4. Keressünk munkát!	9. Kártyaválasz
5. Magánrendelőm lesz!	10. Várom kedves leendő pácienseimet!

Sok információt adott:

Szívesen végezném máskor is:

A következő társaimmal jól tudtam ma együtt dolgozni:

.....

Legközelebb a következő társaimmal szeretnék együtt dolgozni:

.....

.....

Ez kerüljön a portfóliódba!

